

Analýza bankovních úvěrů pro studenty v ČR

Bc. Eliška Štíhová

Bakalářská práce
2013

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Vyšší odborná škola ekonomická
akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Eliška Štichová**
Osobní číslo: **M090428**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Finanční řízení podniku**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Analýza bankovních úvěrů pro studenty v ČR**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Proveďte průzkum literárních a jiných pramenů a zpracujte teoretické poznatky týkající se problematiky bank, bankovního systému a charakterizujte vybrané produkty.

II. Praktická část

- Zanalyzujte a porovnejte vybrané produkty bank pro danou klientelu.
- Na základě komparativní analýzy vyberte nejvýhodnější bankovní produkty pro danou klientelu v ČR.
- Zpracujte modelové příklady.
- Vyhodnoťte získané výsledky. Na jejich základě vyslovte závěry a stanovte vhodná doporučení.

Závěr

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

1. DVOŘÁK, Petr. 2005. Bankovníctví pro bankéře a klienty. 3. přeprac. a rozš. vyd. Praha: Linde. 681 s. ISBN 807201515x.
2. KRÁL', Miloš. 2009. Bankovníctví : a jeho produkty. Žilina : Georg, Žilina. 265 s. ISBN 978-80-89401-07-9.
3. POLOUČEK, Stanislav a kol. 2006. Bankovníctví. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006. 716 s. ISBN 80-7179-462-7.
4. POSPÍŠIL, Richard. 2007. Finance a bankovníctví. 1. vydání. Olomouc : Univerzita Palackého Olomouc. 139 s. ISBN 978-80-244-1712-7.
5. PULPÁNOVÁ, Stanislava. 2007. Komerční bankovníctví v České republice. 1. vyd. Praha: Oeconomica. 338 s. ISBN 978-80-245-1180-1.
6. REVENDA, Zbyněk. 2012. Peněžní ekonomie a bankovníctví. 5., aktualiz. vyd. Praha: Management Press. 423 s. ISBN 978-80-7261-240-6.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Hana Šedová, Ph.D.

Vyšší odborná škola ekonomická

Datum zadání bakalářské práce:

15. března 2013

Termín odevzdání bakalářské práce:

26. dubna 2013

Ve Zlíně dne 12. dubna 2013

PaedDr. Josef Rydlo
zast. děkanka

Bc. Ing. Sárka Vránová
zast. ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému;
- na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

---

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpirá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat náhrzení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohou užit své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně ..... 26.4. 2013 .....

.....

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užit či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce pojednává o problematice bankovních úvěrů pro vybranou cílovou skupinu, studenty. Práce je rozdělena do dvou částí. V první části jsou popsány základní teoretické pojmy týkající se oblasti bankovníctví a vybraného finančního produktu. Druhá část je zaměřena na analýzu současné nabídky studentských úvěrů na českém trhu. Zjištění jsou aplikována na modelovém příkladu, kde jsou srovnány jednotlivé produkty vybraných bank. Cílem práce je zjistit současnou situaci na českém bankovním trhu v oblasti studentských úvěrů a na základě výsledků analýzy vyslovit vhodná doporučení a závěry pro vybranou klientelu.

Klíčová slova:

Bankovníctví, banka, úvěr, úvěrový produkt, spotřebitelský úvěr, studentská půjčka, bankovní úvěr pro studenty

ABSTRACT

The bachelors thesis deals with the issue of bank lending to selected target group, students. The thesis is divided into two parts. In the first part, the theoretical basic concepts related to banking and selected financial products are described. The second part focuses on the analysis of the current supply of student loans on the Czech market. Findings are applied to create an model example where different products of the selected banks are compared. The aim is to find out the current situation on the Czech banking market in student loans and the results of analysis allows to make appropriate recommendations and conclusions to the selected target group.

Keywords:

Banking, bank, bank loan, loan product, consumer loans, student loans, bank loans for students

Děkuji Ing. Haně Šedové, Ph.D. za odborné vedení mé bakalářské práce, za trpělivý přístup i cenné rady a připomínky.

Motto:

"Doba kamenná neskončila proto, že došly kameny, ale protože vznikly bronzové nástroje, které lidem více vyhovovaly." (Jeroen van der Veer)

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	10
I TEORETICKÁ ČÁST.....	11
1 BANKOVNÍ SOUSTAVA	12
1.1 CENTRÁLNÍ BANKA	12
1.2 KOMERČNÍ BANKA	13
2 BANKOVNÍ OBCHODY	15
2.1 ÚVĚROVÉ OBCHODY.....	15
2.2 KLASICKÉ ÚVĚROVÉ OBCHODY	16
2.3 ZPŮSOBY ÚROČENÍ, SPLÁCENÍ A ZAJIŠTĚNÍ ÚVĚRŮ	16
2.3.1 Úročení úvěrů.....	16
2.3.2 Splácení úvěrů.....	17
2.3.3 Zajištění úvěru.....	17
2.4 UVĚROVÉ RIZIKO.....	17
3 BANKOVNÍ PRODUKTY	18
3.1 RYSY BANKOVNÍCH PRODUKTŮ.....	18
3.2 SYSTEMATIZACE BANKOVNÍCH PRODUKTŮ	19
3.3 CENA BANKOVNÍCH PRODUKTŮ.....	19
4 CHARAKTERISTIKA ÚVĚROVÝCH BANKOVNÍCH PRODUKTŮ	21
4.1 SPOTŘEBITELSKÝ ÚVĚR (PŮJČKA).....	21
4.1.1 Úroková sazba.....	21
4.1.2 Žadatelé o úvěr.....	21
4.1.3 Druhy spotřebitelských úvěrů	21
4.1.4 Poplatky spojené s využíváním spotřebitelského úvěru.....	22
4.1.5 Výhody a nevýhody spotřebitelského úvěru	23
4.2 KONTOKORENTNÍ ÚVĚR.....	23
4.2.1 Zřízení konktokorentu	23
4.2.2 Výhody a nevýhody kontokorentu	24
4.3 KREDITNÍ KARTA.....	24
4.3.1 Zřízení kreditní karty.....	24
4.3.2 Výhody a nevýhody kreditní karty.....	24
5 ZISK A VYUŽÍVÁNÍ ÚVĚRU	26
5.1 POSTUP PŘI ŽÁDÁNÍ O ÚVĚR	26
5.1.1 Ověření bonity žadatele bankou.....	26
5.1.2 Pojištění.....	26
5.1.3 Průběh vyřizování úvěru	27
5.2 ČERPÁNÍ A SPLÁCENÍ ÚVĚRU	28
II PRAKTICKÁ ČÁST	30
6 SOUČASNÁ SITUACE NA TRHU BANKOVNÍCH ÚVĚRŮ PRO STUDENTY	31
6.1 CÍLOVÁ SKUPINA: VYSOKOŠKOLŠTÍ STUDENTI	31
6.2 BANKOVNÍ INSTITUCE A STUDENTI.....	31
7 NABÍDKA ÚVĚROVÝCH PRODUKTŮ PRO STUDENTY.....	32

7.1	ÚVĚROVÉ PRODUKTY PRO STUDENTY NA ČESKÉM TRHU	32
7.2	PRINCIP FUNGOVÁNÍ STUDENTSKÝCH ÚVĚROVÝCH PRODUKTŮ	32
7.3	BANKOVNÍ INSTITUCE NABÍZEJÍCÍ STUDENTSKÉ ÚVĚROVÉ PRODUKTY	33
7.4	KOMPARACE PODMÍNEK U STUDENTSKÝCH ÚVĚROVÝCH PRODUKTŮ	34
7.5	VÝBĚR ANALYZOVANÉHO VZORKU A ZDŮVODNĚNÍ VÝBĚRU	36
8	VYBRANÉ BANKY NABÍZEJÍCÍ STUDENTSKÉ ÚVĚRY	37
8.1	PROFILY VYBRANÝCH BANK A JIMI NABÍZENÝCH PRODUKTŮ	37
8.1.1	Česká spořitelna	37
8.1.1.1	Základní informace	37
8.1.1.2	Nabízený studentský úvěr	37
8.1.2	Komerční banka	38
8.1.2.1	Základní informace	38
8.1.2.2	Nabízený studentský úvěr	38
8.1.3	UniCredit Bank	39
8.1.3.1	Základní informace	39
8.1.3.2	Nabízený studentský úvěr	39
9	CELKOVÉ SROVNÁNÍ NABÍDKY VYBRANÝCH BANK	40
9.1	PODMÍNKY STUDENTSKÝCH PŮJČEK NABÍZENÝCH BANKAMI.....	40
9.2	POROVNÁNÍ STUDENTSKÝCH PŮJČEK NABÍZENÝCH NA ČESKÉM TRHU.....	41
9.3	MODELOVÉ PŘÍKLADY.....	42
9.3.1	Podklady pro formulaci modelového příkladu: Kdo je to běžný student?	42
9.3.2	Modelový příklad	44
9.3.3	Řešení modelového příkladu.....	45
9.4	VÝSLEDEK MODELOVÉHO PŘÍPADU A DOPORUČENÍ.....	48
9.4.1	Průběh posuzování předběžné žádosti o úvěr v bankách.....	48
10	VÝSLEDEK ANALÝZY NABÍDKY ÚVĚRŮ PRO STUDENTY.....	50
	ZÁVĚR	52
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	53
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	56
	SEZNAM OBRÁZKŮ	57
	SEZNAM GRAFŮ	58
	SEZNAM TABULEK.....	59
	SEZNAM PŘÍLOH.....	60

ÚVOD

Současná ekonomická situace České republiky se vyvíjí směrem, kdy v blízké budoucnosti bude pravděpodobně docházet k eliminaci počtu studentů vysokých škol. Zároveň lze v horizontu let očekávat trend finanční spoluúčasti vysokoškolských studentů na studiu. V takové situaci by část studentů dokázala hradit náklady na školné za pomoci rodičů, s využitím spoření, stipendií nebo vlastního výdělku. Určitá část vysokoškolského studentstva by však zcela jistě neměla dostatek financí na úhradu školného, a podobně, jako je tomu i v zahraničí, by se tito studenti obraceli na bankovní instituce se žádostí o studentský úvěr.

Cílem mé práce je zjistit, na jaké úrovni je současná nabídka českých bank v oblasti úvěrů pro studenty. Toto zjištění bude založeno na analýze studentských úvěrů nabízených bankami v České republice v roce 2013. Analýza bude realizována na základě teoretické komparace nabízených produktů a následné praktické ilustrace těchto poznatků na modelovém příkladu.

Na základě výsledku analýzy budou vyslovena zjištění související s českým trhem studentských půjček a stanoveny závěry a doporučení pro danou klientelu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 BANKOVNÍ SOUSTAVA

Bankovní soustavu lze definovat jako souhrn všech bank v určitém státě a také závazných pravidel pro jejich fungování. Aktuální stav každé bankovní soustavy je dán historickým, ekonomickým a politickým vývojem země, ale také tradicemi či vlivem mezinárodní situace.

Historicky jsou pro banky a bankovní soustavu příznačné určité snahy nebo tendence:

1. Tendence integrity – původně nezávislé banky se spojují v institucionalizovaný celek.
2. Tendence k vytvoření optimálně fungující soustavy – v tržní ekonomice se jedná o dvoustupňové organizační struktury složené z centrální banky a obchodních (komerčních) bank.
3. Tendence k přesahu za hranice tradičního bankovníctví - původně specifická bankovní činnost se diverzifikuje do dalších odvětví, například pojišťovnictví.

V dnešní době tedy pojem bankovníctví jaksi ztratil na svém původním významu a vžil se nový pojem **finanční zprostředkovatel**, a to pro instituci, která se zabývá obchodováním s penězi. V bankovní soustavě však stále mají základní význam instituce s právně uznaným statutem banky.

1.1 Centrální banka

Vznik centrálních bank je výsledkem dějinných procesů, potřeby tvorby národní ekonomiky a jednotné peněžní soustavy. Centrální banka vrcholovou bankovní institucí a v každém státě zaujímá zvláštní postavení. Česká centrální banka se jmenuje Česká národní banka. Plní zejména šest hlavních funkcí:

1. Je jediným **emitentem bankovek** – vydávání bankovek je prioritním úkolem centrální banky.
2. Je vrcholným **orgánem monetární politiky** – zajišťuje ve státě cenovou stabilitu pomocí nástrojů, které má k dispozici (určuje výši úrokových sazeb, povinných minimálních rezerv, pravidla pro operace na trhu atd.)
3. Je **bankou bank** – ovlivňuje celou bankovní soustavu státu, stojí v čele komerčních bank (reguluje a dohlíží na jejich činnost, zajišťuje zúčtování a další operace, uděluje bankovní licence aj.)
4. Stanovuje **devizový kurz** – určuje a dohlíží stav domácí měny k cizím měnám.

5. Je **bankou vlády** – vykonává činnost ve prospěch vlády a státních orgánů, zejména co se týká správy státního dluhu (splácení úvěrů státu, emise státních dluhopisů atd.).
6. Je **zástupce státu v měnových otázkách**.

(Pospíšil, 2007, Revenda,

1.2 Komerční banka

„Banka je institucí, která je oprávněna provádět určité bankovní operace a poskytovat bankovní služby. ... Banka je definována jako finanční zprostředkovatel, jehož hlavní náplní je zprostředkování pohybu kapitálu mezi svými klienty. Je zprostředkovatelem, který přijímá vklady a poskytuje úvěry, tedy přečerpává – na vlastní účet – peníze od svých věřitelů ke svým dlužníkům.“ (Pospíšil, 2007, s. 46)

V podstatě jsou banky podnikatelské subjekty, jež mají stejný hlavní cíl jako jakýkoliv jiný podnik – dosažení zisku, vztahují se však na ně specifické právní předpisy a odlišná pravidla podnikání, protože mají jedinečný význam v ekonomice. Činnost bank upravuje zákon č. 21/1992 Sb. o bankách.

Každá banka musí splňovat tyto čtyři hlavní činnosti:

1. Banka musí mít statut právnické osoby se sídlem v České republice. Musí se jednat o akciovou společnost nebo státní peněžní ústav.
2. Banka musí přijímat vklady od veřejnosti (svěřené prostředky představují závazek banky vůči vkladateli).
3. Banka musí poskytovat úvěry (jakožto dočasně poskytnuté peněžní prostředky).
4. Banka musí mít povolení působit jako banka, které uděluje Česká národní banka.

(Pospíšil, 2007)

K výhradním činnostem komerčních bank dále patří ještě některé **národohospodářské úkoly**:

- Finanční zprostředkování

Banka zprostředkovává zápůjční kapitál, umísťuje prostředky tam, kde přinášejí nejvyšší výnosy při stejné míře rizika. Toto zprostředkování tedy probíhá na ziskovém principu. Jedná se o takzvanou transformaci kapitálu.

- Emise bezhotovostních peněz

Jediná instituce, která může emitovat hotovostní peníze ve státě, je centrální banka. Komerční banka tvoří bezhotovostní peníze ve formě bankovních zápisů na účet.

- Zprostředkování bezhotovostního platebního styku

Banka spravuje účty velkému množství klientů, a proto může převádět peníze účetním převodem, aniž by musela převádět hotové peníze. Bezpečné, rychlé a levné zprostředkování platebního styku je známkou efektivně fungující tržní ekonomiky.

- Zprostředkování finančního investování

Banky pro své klienty provádějí emisi cenných papírů i jejich nákupy, případně související obchody.

(Dvořák, 2005, Pospíšil, 2007)

Z **podnikohospodářského pohledu** je banka podnik, který provádí bankovní obchody, jejichž výstupem jsou bankovní služby označované jako bankovní produkty. (Dvořák, 2005)

2 BANKOVNÍ OBCHODY

„Bankovními obchody se rozumí veškeré druhy činnosti bank a ostatních finančních ústavů, spočívající především v soustřeďování a rozdělování peněžních prostředků, ve zprostředkování platebního styku a jiných službách pro zákazníky.“ (Pospíšil, 2007, s. 53)

Bankovní obchody zpravidla členíme podle jejich odrazu v bilanci banky (v účetní rozvaze):

1. **Aktivní bankovní obchody** – jde o všechny obchody, u kterých vystupuje banka jako věřitel a poskytuje vlastní (nebo svěřené) peněžní prostředky s cílem dosažení výnosu. Jako odměnu za poskytnutí těchto prostředků si banka účtuje úrok. V rozvaze se aktivní obchody odrážejí na levé straně aktiv. Jako příklad můžeme uvést poskytování úvěrů nebo investice do cenných papírů. Aktivním bankovním obchodům někdy říkáme úvěrové operace.
2. **Pasivní bankovní obchody** – jde o obchody, kterými si banka opatřuje kapitál k vlastnímu podnikání a vystupuje v postavení dlužníka. V rozvaze banky se tyto operace zobrazují na straně pasiv. Řadíme zde například příjem vkladů, emise dluhopisů, ale také operace s vlastním kapitálem banky. Stejně jako u obchodů aktivních, i zde banka využívá úroku jako odměny účtované za zapůjčení peněz. Pasivním bankovním obchodům říkáme také depozitní operace.
3. **Neutrální bankovní obchody** – jsou takové obchody, kdy banka nevystupuje ani jako dlužník, ani jako věřitel a v rozvaze se nezobrazují, jsou bilančně neutrální. Banka při nich působí jako finanční zprostředkovatel. Jako odměnu za jejich vykonávání si banka zpravidla účtuje poplatek (nikoliv úrok). Patří sem služby jako zprostředkování platebního styku, směnárenské obchody, devizové operace a podobně.

(Dvořák, 2005, Pospíšil, 2007)

2.1 Úvěrové obchody

Jak je zmíněno výše, aktivní i pasivní obchody (operace) bank jsou prováděny za úrok. Poskytování úvěrů tedy logicky patří mezi nejdůležitější obchody komerčních bank. Ziskem banky je úroková marže, tedy rozdíl mezi úroky přijatými a vyplacenými. U států EU má úr. marže výši asi 2-3%. V České republice a zemích s vyspělým bankovníctvím navíc dochází v posledních letech k jevu klesajícího zisku z úrokové marže.

Pro účely této práce nejsou důležité speciální druhy úvěrů a další alternativní formy financování, ale klasické úvěrové obchody.

2.2 Klasické úvěrové obchody

Klasické úvěrové obchody lze členit podle mnoha kritérií, nejčastěji je dělíme podle časového hlediska, tedy v jaké lhůtě bude bance splacena jistina a úrok.

- Krátkodobý úvěr je splacen do 1 roku.
  - Eskontní úvěr - je takový krátkodobý úvěr, který za cenu úroku (tzv. diskontu) poskytuje banka při odkupu cenného papíru (směnky) před lhůtou její splatnosti.
  - Provozní úvěr - je takový krátkodobý úvěr, kdy se úvěrují oběžná aktiva (zásoby, pohledávky, finanční majetek) dlužníka.
  - Kontokorentní úvěr - je takový úvěr, který umožňuje dlužníkovi čerpat na jeho vlastním účtu peněžní prostředky do debetu (tedy do mínusu, když už na jeho běžném účtu nejsou prostředky k čerpání). V rozvinutých zemích je nejvíce využívaným typem krátkodobého úvěru.
- Střednědobý úvěr je splacen v rozmezí 1 až 4 let.
  - Investiční úvěr - je základním typem střednědobého úvěru a je poskytován účelově - slouží přímo k pořízení investičního majetku.
- Dlouhodobý úvěr je splacen déle než 4 roky.

(Pospíšil, 2007)

2.3 Způsoby úročení, splácení a zajištění úvěrů

2.3.1 Úročení úvěrů

Úroková sazba se při uzavření úvěrového obchodu stanoví dvěma způsoby:

1. Pevná sazba, která se nemění po celou dobu trvání úvěru, je dána smluvně. Pevnou sazbu má většina krátkodobých úvěrů.
2. Pohyblivá sazba, která se může měnit v průběhu splácení úvěru. Výše sazby závisí buď na aktuální výši tržních úrokových sazeb (floating rate), anebo na vývoji referenčních úrokových sazeb, které určuje Česká národní banka (variable rate).

2.3.2 Splácení úvěrů

Způsob splacení úvěru je vždy stanoven ve smlouvě spolu se stanovením výše úroku a zajištěním úvěru. Lze ho splácet:

1. Jednorázovou splátkou v době splatnosti (používá se u krátkodobých úvěrů).
2. Průběžným splácením.

2.3.3 Zajištění úvěru

Pod zajištěním úvěru si můžeme představit všechna opatření banky, která směřují k řádnému návratu zapůjčených prostředků – tedy jistiny úvěru, úroků i souvisejících poplatků.

Podle formy zajištění dělíme osobní zajištění, kdy za splacení úvěru ručí bance další (třetí) osoba, a věcné zajištění, která bance dává výměnou za poskytnutí úvěru určitá práva na majetkové hodnoty.

Podle souvislosti zajištění s daným úvěrem rozlišujeme zajištění akcesorické, které je s objektem úvěru spjato (objekt úvěru může být předmětem zajištění), a abstraktní zajištění, které s předmětem úvěru nesouvisí, je nezávislé.

2.4 Úvěrové riziko

Úvěrové riziko představuje finanční ztrátu, která bance může vzniknout, když klient nedodrží svůj závazek, nedodrží sjednané podmínky a nesplatí jistinu, úrok nebo poplatky bance. Banka se tomuto riziku brání pečlivým hodnocením rizikovosti každého úvěrového obchodu podle svých vnitřních předpisů a také konáním opatření v závislosti na hodnocení kvality úvěrových pohledávek (tvorba rezerv a opravných položek). (Pospíšil, 2007, Reven-
da, 2012)

3 BANKOVNÍ PRODUKTY

Bankovní produkty jsou jednotlivé bankovní služby, které banky mohou nabízet svým klientům, a to zpravidla za úplatu. (Dvořák, 2005)

3.1 Rysy bankovních produktů

Bankovní produkty mají určité společné relevantní rysy, které jsou pro všechny z nich charakteristické.

- Nemateriální (nehmotný) charakter

Bankovní produkty mají vlastnosti, díky kterým je řadíme do sféry služeb nemateriální povahy. **Nejsou skladovatelné**, to znamená, že banka se nemůže předzásobit, aby reagovala na změny poptávky. To má za následek velké nároky na kapacitní možnosti banky (a tedy vysoké fixní náklady). **Jsou abstraktní** (neviditelné), a proto je od bank potřeba, aby prováděly kvalitní poradenskou činnost a reklamu a tím představily a vysvětlily funkci těchto produktů. Bankovní produkty **navíc nejsou patentovatelné**, a tudíž snadno napodobitelné konkurencí.

- Dualismus

Podstatou dualismu je to, že bankovní produkt má stránku hodnotovou a věcnou. **Hodnotová stránka** je měřena v peněžních jednotkách (objem vkladu, úvěr). **Věcná stránka** je vyjádřena počtem jednotlivých produktů (např. počet bankovních převodů), které jsou výsledkem působení personálních, technických, materiálních faktorů. Dualismus se významně projevuje v interních nákladových kalkulacích: zatímco náklady hodnotové stránky produktu souvisí s výškou peněžní částky, náklady věcné stránky produktu jsou na výši hodnotové složky nezávislé (např. náklad na zpracování úvěrového případu je nezávislý na výši poskytovaného úvěru).

- Vzájemná propojenost a podmíněnost

Bankovní produkty do jisté míry nemohou fungovat jeden bez druhého (bezhotovostní platba nemůže být provedena bez existence běžného účtu klienta), a zároveň jsou tyto produkty vědomě propojovány bankou s cílem poskytování lepších služeb klientele. Propojenost a podmíněnost produktů je pro banku důležitá, protože ji zohledňuje při volbě nejvhodnější struktury nabídky a při stanovení cen svých produktů. (Dvořák, 2005)

3.2 Systematizace bankovních produktů

Kromě rozřídění bankovních produktů dle jejich **odrazu v bilanci banky** (viz bankovní obchody výše) je můžeme dělit **dle účelu použití** a funkce, kterou pro klienta plní. Také lze produkty celkově rozdělit z hlediska klientské segmentace.

1. Dělení dle odrazu v bilanci banky
  - a. Aktivní bankovní obchody (poskytování úvěrů, nákup cenných papírů)
  - b. Pasivní bankovní obchody (příjem vkladů, emise dluhopisů)
  - c. Neutrální (zprostředkování bankovního styku, realizace emise cenných papírů pro klienta)
2. Dle účelu použití a funkce produktu pro klienta
  - a. Finančně úvěrové produkty (zisk finančních prostředků pro klienta – bankovní úvěr)
  - b. Vkladové (depozitní) produkty (možnost dočasného uložení finančních prostředků pro klienta)
  - c. Platebně zúčtovací produkty (zúčtovací styk mezi klientem a bankou – provádění a příjem úhrad klientem, konverze měny)
  - d. Produkty investičního bankovníctví (možnost finančního investování pro klienta – např. zisk zdrojů na kapitálovém trhu skrze banku)
3. Dle klientského segmentu
  - a. Retailové produkty (zaměřeny na maloobchodní klienty, týkají se velkého počtu menších částek)
  - b. Wholesalové produkty (zaměřeny individuálněji, týkají se větších částek)

(Dvořák, 2005, Pospíšil, 2007)

3.3 Cena bankovních produktů

Stejně jako v jiných odvětvích podnikání, i v oblasti bankovníctví hraje cena produktu velice důležitou roli. Je výsledkem cenové politiky banky, která se snaží zajistit dostatečnou rentabilitu a konkurenceschopnost pro své fungování a zároveň pokrýt nákladovost spojenou s daným produktem.

Za základní druhy cen bankovních produktů můžeme považovat:

- Úroky

„Úrok je cena za časově limitované poskytnutí finančních prostředků.“

- Provize a prémie

„Provize a prémie je cena za poskytnutí produktu, kde banka na sebe přebírá určité riziko.“

- Přímé poplatky

„Přímý poplatek je cena za bankovní produkt, s kterým má banka spojeny určité náklady, ... které jsou explicitně přímo vyčísleny.“

- Nepřímé poplatky

„Nepřímé poplatky jsou rovněž ... (jako přímé poplatky) cenou za poskytnutí určitého produktu, ... s tím rozdílem, že nejsou explicitně přímo pro klienta vyjádřeny jako samostatný poplatek, ale jsou „skryty v jiné ceně.“

(Dvořák, 2005, s. 258)

4 CHARAKTERISTIKA ÚVĚROVÝCH BANKOVNÍCH PRODUKTŮ

4.1 Spotřebitelský úvěr (půjčka)

„Spotřebitelské úvěry jsou půjčky fyzickým osobám na financování jejich nepodnikatelských potřeb.“ (FINANCE MEDIA A.S [online]. 2013a)

„Spotřební úvěry jsou úvěry, které banky poskytují fyzickým osobám na krátkodobou, resp. střednědobou lhůtu zpravidla na spotřební účel za pevnou měsíční srážku z jejich platu, mzdy nebo jiného pravidelného příjmu.“ (Král, 2009. s. 176)

Spotřebitelský úvěr je bankovní produkt, který je poskytován klientům na řešení jejich nenadálé finanční potřeby. Může být použit k nákupu spotřebního zboží, financování služeb – školného, dovolené apod., nákupu nebo rekonstrukci nemovitosti, nebo k jinému účelu, který musí klient bance doložit (úvěr účelový) anebo k libovolnému účelu (úvěr neúčelový).

4.1.1 Úroková sazba

Výše úrokové sazby závisí na typu úvěru, době splatnosti a dalších okolnostech. Pokud se jedná o úvěr účelový, sazba se pohybuje okolo 10% p.a. (ročně), u úvěru neúčelového je úroková sazba vyšší, zpravidla okolo 15% p.a.

4.1.2 Žadatelé o úvěr

Žadatelem o úvěr musí být fyzická osoba starší 18 let se státním občanstvím a trvalým bydlištěm na území České republiky. V některých případech je nutné, aby žadatel spolu s úvěrem založil v dané bance také běžný účet.

Běžný účet

Běžný účet je pro banku základní nástroj pro správu financí klientů. Nabídka běžných účtů je široká a liší se hlavně způsobem účtování poplatků a jejich výší. (FINANCE MEDIA A.S. [online]. 2013b)

4.1.3 Druhy spotřebitelských úvěrů

Spotřebitelské úvěry dle rozdělí dle několika hledisek.

1. Podle účelovosti

- a. Účelové – jsou poskytnuty na předem stanovený účel
  - b. Neúčelové – nejsou vázány žádným účelem za cenu vyšší úrokové sazby
2. Podle typu výplaty
- a. Hotovostní - finanční prostředky jsou vyplaceny v hotovosti
  - b. Bezhotovostní – finanční prostředky jsou zaslány klientovi na bankovní účet
3. Podle zajištění
- a. Zajištěný – bankou je vyžadováno jištění movitou nebo nemovitou věcí
  - b. Nezajištěný – bankou není vyžadováno jištění, jsou však poskytovány jen vybrané klientele, případně jsou poskytovány u nízké částky
4. Podle doby splatnosti
- a. Krátkodobé
  - b. Střednědobé
  - c. Dlouhodobé

4.1.4 Poplatky spojené s využíváním spotřebitelského úvěru

Poplatky spojené s využíváním úvěru jsou vedle úroku pro banku cenou za poskytnutí úvěru. U spotřebitelského úvěru se vyskytují obvykle tyto druhy poplatků:

- Poplatky za vyřízení úvěru
- Poplatky za čerpání úvěru
- Ostatní poplatky: za vedení úvěru, expresní čerpání, změnu podmínek atd..

Poplatky za vyřízení úvěru

Poplatek za vyřízení úvěru je jednorázový poplatek stanovený podle sazebníku banky. Obvykle se odvíjí od výše úvěru a může být poměrně vysoký.

Poplatky za čerpání úvěru

Poplatek za čerpání úvěru může banka účtovat v případě, že klient čerpá úvěr postupně. Při jednorázovém čerpání banka obvykle poplatek neúčtuje.

Ostatní poplatky

Běžně si banky účtují měsíční poplatek za vedení úvěru.

Některé banky požadují ke spotřebitelskému úvěru zřídit také běžný účet, pokud jej klient u dané instituce založen nemá. Účtuje se tedy cena za využití běžného účtu.

Další poplatky jsou spojeny s individuálními požadavky klienta, například za expresní čerpání úvěru, za změnu smluvních podmínek úvěru apod. Také to mohou být smluvní pokuty za opoždění splátky aj.

4.1.5 Výhody a nevýhody spotřebitelského úvěru

Výhody

Okamžité uspokojení potřeb (pořízení zboží, služby)

Nevýhody

Přeplicení půjčené částky (spláčení včetně úroku)

Administrativní překážky (doložení potvrzení příjmu a jiných dokladů bance, rozhodovací proces banky)

Někdy také nesoběstačnost (nutnost sehnat ručitele)

(FINANCE MEDIA A.S [online]. 2013)

4.2 Kontokorentní úvěr

Kontokorentní úvěr neboli kontokorent je zvláštní druh krátkodobého úvěru, který je poskytován jako doplněk k běžnému účtu. Jedná se o povolené přečerpání běžného účtu do debetu neboli mínusu do určité výše schválené bankou. Kontokorent lze využívat kdykoliv i opakovaně, avšak vzhledem k tomu, že se jedná o krátkodobý úvěr, musí být finance splaceny nejpozději do jednoho roku. Ke splacení úvěru dochází při připsání příchozí platby na účet. Kontokorent je poměrně běžně poskytován i bez zajištění.

4.2.1 Zřízení kontokorentu

Pro zřízení kontokorentu je nutné podání žádosti. Podmínkou je samozřejmě vedení běžného účtu u dané banky, na kterém je zpravidla potřeba mít nějaký pravidelný obrat, průměrný zůstatek na účtu a podobně. Podle toho pak banka posuzuje schválení kontokorentu a jeho výši tzv. úvěrový rámec). V opačném případě (při založení nového účtu) může banka požadovat doložení příjmu, výpisy z jiného běžného účtu aj. Po určité době vedení běžného účtu v dané bance (delší než tři měsíce) je možné vypořádat klientovu historii a příjmy na účet, a v takovém případě udělení kontokorentu nebývá problém. Kontokorent je nejdražším druhem bankovního úvěru, a zároveň se řadí mezi nejoblíbenější.

4.2.2 Výhody a nevýhody kontokorentu

Výhody

Hlavní výhoda je posílení platební schopnosti klienta

Zřizovací a schvalovací proces je poměrně jednoduchý

Nevýhody

Vysoká úroková sazba (10 – 22% p.a., nižší sazba se však týká podnikatelů), která je zdražována měsíčním strháváním úroků

Nižší úvěrový rámec

(FINANCE MEDIA A.S. [online]. 2013c)

4.3 Kreditní karta

Kreditní karta zprostředkovává svému uživateli kredit neboli úvěr poskytnutý bankou k čerpání. Podobně jako kontokorent je kreditní karta prostředkem pro získání finanční rezervy. Specifickým rysem kreditních karet je tzv. bezúročné období, které trvá 40 – 55 dní. Jeho význam spočívá v tom, že po tuto dobu je možné si půjčit finance bez placení jakýchkoliv úroků. Pokud je toto bezúročné období překročeno, tzn. finance nejsou na kartu vráceny do určitého termínu, je nutné splatit alespoň nějakou minimální částku (je dána v procentuální výši z vypůjčené částky) a k ní účtované úroky. V takovém případě klient čerpá tzv. úvěr z kreditní karty. Zvláštností je, že úroky jsou kalkulovány měsíčně (p.m.), nikoliv ročně, jako u jiných úroků. Pohybují se ve výši okolo 2% p.m.

4.3.1 Zřízení kreditní karty

Při zřízení kreditní karty se uplatňují podobné postupy, jako při zřízení kontokorentu. Pokud je žadatel klientem dané banky, má u ní veden běžný účet s určitou průměrnou výší, je schválení kreditní karty v dnešní době rutinou. U vyššího úvěrového rámce, případně u nového klienta banky, bude banka požadovat doložení příjmu a další podklady, na základě kterých bude žádost posuzovat.

4.3.2 Výhody a nevýhody kreditní karty

Výhody

Finanční rezerva neustále k dispozici

Při dobré morálce klienta je využívání kreditní karty levné (bez úroků)

Nevýhody

Vysoká úroková sazba

(FINANCE MEDIA A.S. [online]. 2013d)

5 ZISK A VYUŽÍVÁNÍ ÚVĚRU

5.1 Postup při žádání o úvěr

5.1.1 Ověření bonity žadatele bankou

Při žádání o úvěr banka prověřuje žadatelovy platební možnosti, aby ověřila jeho schopnost splácení. V tomto procesu se banka řídí výší žadatelových příjmů a výdajů, po jejichž odečtení klient musí mít dostatečnou výši tzv. čistých příjmů – tedy financí, které zbývají klientovi na živobytí a případné splácení úvěru. V některých případech bance stačí přístup k běžnému účtu klienta, kdy banka monitoruje obraty na jeho účtu (například u kontokorentního úvěru). Při žádosti o spotřebitelský úvěr je schvalovací proces zpravidla složitější, je potřeba doložit potvrzení o příjmu, banka zkoumá životní situaci žadatele (vzdělání, věk, domácnost a podobně), ověřuje si jeho závazky v úvěrovém registru.

„Hospodářská situace žadatele je odrazem obchodní síly a postavení žadatele na trhu.“
(Král. 2009, s.192)

Spoludlužník a ručitel

Pokud žadatel o úvěr nesplňuje podmínky banky a nemá tedy nárok úvěr obdržet, může zažádat o úvěr společně s další osobou (osobami).

Spoludlužník je další osoba, která vystupuje na straně dlužníka. Spoludlužníkem může být jedna či více osob (dle podmínek banky). Více dlužníků má pak povinnost splatit dluh společně a nerozdílně. Spoludlužník podepisuje úvěrovou smlouvu spolu s dlužníkem a má s ním stejná práva a povinnosti.

Ručitel je osoba, která nepodepisuje úvěrovou smlouvu, ale zaváže se věřiteli (bance) uspokojit jeho pohledávky v případě, že dlužník dluh nesplácí. Ručitel ale může na rozdíl od spoludlužníka poté vymáhat tento dluh po dlužníkovi. Ručitel obvykle zajišťuje půjčku, pokud toho dlužník není schopen. (*Peníze.cz* [online]. 2013)

5.1.2 Pojištění

S úvěrem se také může pojít pojištění, které má zmírnit možná rizika v situaci, kdy klient kvůli nepříznivé situaci ztratí schopnost splácet. Může se jednat o pojištění schopnosti splácet, pojištění proti ztrátě zaměstnání a podobně. V některých případech banka pojištění přímo vyžaduje. Výše pojištění je přímo úměrná k vypůjčené částce.

5.1.3 Průběh vyřizování úvěru

Všeobecně má vyřizování úvěru tři fáze:

1. Přípravná fáze

V přípravné fázi si klient vybírá banku, která mu úvěr poskytne. Banky poskytnou klientovi informace o možnostech klienta i o požadovaných produktech. Součástí by měl být také orientační propočet, který ověří, zda by klient byl schopen půjčku splácet a zda by mu tedy mohla být udělena. Pokud orientační propočet dopadne pozitivně, klient teprve vyplňuje žádost o poskytnutí úvěru a podstupuje všechny administrativní kroky.

2. Schvalovací fáze

Ve schvalovací fázi bance trvá určitý čas, než ověří všechny údaje a posoudí klientovu situaci. Pokud klient splní podmínky banky, je mu úvěr schválen a přistupuje se k vyhotovení a podpisu úvěrové smlouvy, kde jsou uvedeny všechny finálně schválené informace, konečná výše úvěru a podmínky jeho využívání. K nejdůležitějším patří:

- Druh úvěru
- Kontaktní údaje smluvních stran
- Celková výše úvěru a měna
- Doba splatnosti
- Výši, počet a četnost splátek
- (Účel úvěru)
- Podmínky čerpání úvěru
- Výše úrokové sazby
- Zajištění úvěru
- Tzv. RPSN - roční procentní sazbu nákladů na spotřebitelský úvěr (ukazatel, který přepočítává všechny náklady a poplatky spojené s úvěrem z celkové výše úvěru)
- Veškeré související poplatky a náklady
- Informace o právech vyplývajících ze zákona
- Informace o postupu v případě ukončení smluvního vztahu

A další.

3. Realizační fáze.

V realizační fázi klient obdrží čerpané prostředky a dochází k jejich splácení.

(dTest [online] 2012, Česká obchodní inspekce [online] 2012) (Dvořák, 2005) (Půlpánová, 2007)

5.2 Čerpání a splácení úvěru

Čerpání úvěru se provádí bezhotovostně. Úvěr může banka vyplácet jednorázově nebo postupně, záleží na jeho druhu. Další pravidla ohledně čerpání i splácení úvěru jsou určena v úvěrové smlouvě (například u účelového úvěru je nutné, aby klient bance tento účel prokázal doložením faktur a podobně).

Splácení může probíhat různě:

- Jednorázové splacení v den splatnosti
- Po uplynutí výpovědní lhůty
- Průběžné splácení
- Splácení v pravidelných splátkách
- Splácení v pravidelných anuitách

(Dvořák, 2005)

Jednorázové splacení či *splacení po uplynutí výpovědní lhůty* jsou druhy splácení, které se používají pro krátkodobé úvěry (splatnost do 12 měsíců). *Průběžné splácení* je typické pro kontokorentní úvěry.

Splácení v pravidelných splátkách

Úvěr splácený v pravidelných splátkách se splácí měsíčně, čtvrtletně či ročně, a to v pevných částkách, kterými je roční úmor úvěru (tedy podíl z částky úvěru). Zároveň se splátkami jsou splatné i úroky. Výše splátky tak má snižující se tendenci (přímo úměrně s klesajícím dluhem klesá také úrok).

V pravidelných anuitách

Úvěr splácený v pravidelných anuitách je splácen v pravidelných splátkách – anuitách, které jsou stejně vysoké po celou dobu splácení. Ve splátce (anuitě) je zahrnut úmor (tedy část z úvěru) i úrok (jako odměna bance), v průběhu splácení se však mění jejich podíl v rámci anuity – na začátku splácení tvoří převážnou část anuity úrok a úmor činí nižší část, a postupně se poměry obrací, ke konci splácení tvoří převážnou část úmor a naopak úrok má menší podíl. Tento způsob splácení je nejčastější.

Výši obvykle používané měsíční anuity lze vypočítat podle vzorce:

$$a_{p.m.} = \frac{U * \frac{i_{p.a.}}{12} * (1 + \frac{i_{p.a.}}{12})^{n*12}}{(1 + \frac{i_{p.a.}}{12})^{n*12} - 1} = \frac{U * i_{p.m.} * (1 + i_{p.m.})^{n*12}}{(1 + i_{p.m.})^{n*12} - 1}$$

- $a_{p.m.}$ je měsíční výše anuity,
 U je výše úvěru,
 i_{pm} je měsíční úroková sazba z úvěru,
 n je doba splatnosti v letech,
 $n*12$ je doba splatnosti v měsících.

(Dvořák, 2005, s. 521)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 SOUČASNÁ SITUACE NA TRHU BANKOVNÍCH ÚVĚŘŮ PRO STUDENTY

6.1 Cílová skupina: vysokoškolští studenti

V roce 2010 v České republice studovalo na vysokých školách téměř 400 tisíc studentů (*Český statistický úřad, 2010* [online]). I když poté v roce 2012 počet vysokoškolských studentů mírně klesl na cca 360 tisíc studentů, jedná se téměř o zdvojnásobení počtu studentů za posledních deset let. Ekonomická situace ve vysokém školství je poměrně špatná, uvažovalo se o také o zpoplatnění studia pro studenty kvůli nedostatku financí na vysokých školách, z toho však sešlo. Otázka financování studia je pro studenty však nadále nejistá. (*Lidovky.cz, 2012* [online])

Trendu vzrůstajícího počtu studentů se přizpůsobil i bankovní trh, pro který se studenti stali významným tržním segmentem. Vysokoškolští studenti jsou pro banky atraktivní cílovou skupinou zejména z toho důvodu, že se po dokončení studia velmi často stávají bonitními klienty stávající banky – pokud jsou s bankou ztotožnění už v útlém věku a jsou s jejími podmínkami spokojeni, nemají důvod po dokončení studia odcházet jinam. Proto se banky snaží nabízet studentům výhody a doufají v jejich pozdější „návrtnost“ po dokončení studia. (*VysokeSkoly.cz, 2007* [online])

6.2 Bankovní instituce a studenti

Téměř všechny bankovní instituce se tedy snaží vyjít vstříc studentům a nabízejí jim četné výhody. Při výběru banky však vždy záleží na individuálních potřebách studenta, ne všechny „studentské“ produkty zajišťují samy o sobě výhodnost, finanční úsporu na poplatcích či přijatelnou nabídku doplňkových služeb. V některých případech je pro studenta vhodnější zvolit produkt nabízený široké klientele. (*Aktuálně.cz, 2011* [online])

V současnosti je na trhu necelá desítka bank, které nabízejí studentům specializovaný běžný účet. Některé z nich mají pro studenty navíc přizpůsobenou celou škálu produktů. Za zmínku stojí také menší, nízkonákladové banky, které nabízejí klientele výhodné produkty bez omezení na pouhé studenstvo. Nejsou však schopny nabídnout například specializované studentské úvěry. (*Peníze.cz, 2012a, 2012b* [online])

7 NABÍDKA ÚVĚROVÝCH PRODUKTŮ PRO STUDENTY

7.1 Úvěrové produkty pro studenty na českém trhu

V současné době se na trhu vyskytuje několik úvěrových produktů, které jsou určeny výhradně pro studenty: jedná se o **kontokorentní úvěr** k běžnému studentskému účtu, který poskytují téměř všechny velké bankovní instituce, které jsou zaměřeny na maloobchodní klientelu a poskytují běžný účet pro studenty. Dalším úvěrovým produktem, který je bankami studentům nabízen, je **kreditní karta**. Tento produkt se v poslední době velmi rozšířil a je studentům nabízen také poměrně běžně. Jiným produktem určeným výhradně pro studenty je **studentský úvěr**, který dnes nabízí pouze několik bankovních institucí.

U několika bank se také studenti mohou setkat s **úvěrem na produkt Apple**. Tento produkt není standardní, a proto se jím v mé práci zabývat nebudu.

Běžnými nabízenými úvěrovými produkty pro studenty jsou na českém trhu tyto:

- studentský kontokorent
- kreditní karta pro studenty
- studentský spotřebitelský úvěr (půjčka)

7.2 Princip fungování studentských úvěrových produktů

Úvěrové produkty pro studenty fungují naprosto stejně, jako úvěrové produkty určené jinému klientele. U studentských úvěrů musí klient prokázat status studenta. Princip fungování zůstává tedy zachován. To, co se liší u studentských úvěrů, jsou podmínky pro jejich poskytnutí, které jsou zpravidla výhodnější. Mezi tyto podmínky může patřit:

- nižší výše úrokové sazby,
- menší výše poplatků, které si banka účtuje za poskytnutí nebo vedení úvěru
- nižší výše příjmu potřebného pro schválení úvěrového produktu,
- nižší nebo zcela omezená výše úvěru, který je banka studentovi ochotná poskytnout,
- delší doba, po kterou student může úvěr bance splácet,
- neúčelovost úvěrů,
- možnost odkladu splátek,

a nebo jiné zvýhodněné podmínky.

7.3 Bankovní instituce nabízející studentské úvěrové produkty

Pro účely mé práce jsem z celkového množství bank, které na českém trhu nabízejí specializované produkty pro studenty, vyčlenila bankovní instituce, které navíc nabízejí úvěrové produkty specializované pro tento segment. Informace potřebné pro výběr institucí jsem čerpala z vlastního průzkumu a také z dalších průzkumů realizovaných mezi studenty vysokých škol. (Štíchová, 2013. [online], Rambalová, 2013 [online]). Ze všech renomovaných bank na českém trhu, kterých zde působí již přes dvacet, jsem vyčlenila těchto pět institucí.

Jedná se o tyto instituce:

1. Česká spořitelna
2. ČSOB
3. GE Money Bank
4. Komerční banka
5. UniCredit Bank

Mezi nejvýznamnější instituce lze řadit Českou spořitelnu a Komerční banku, které nabízejí nejširší škálu produktů pro studenty. Za nimi se řadí Československá obchodní banka a na pomyslné třetí místo se s omezenou nabídkou úvěrových produktů pro studenty umístila GE Money Bank a UniCredit Bank.

Tabulka 1: Vybrané banky a jimi nabízené úvěrové produkty pro studenty

Logo banky	Název banky	Student- ský konto- korent	Kre- ditní karta	Student- ský úvěr
	Česká spořitelna	ANO	ANO	ANO
	Československá ob- chodní banka	ANO	ANO	NE
	GE Money Bank	ANO	NE	NE

	Komerční banka	ANO	ANO	ANO
	UniCredit Bank	ANO	NE	ANO

V tabulce je uveden přehled úvěrových produktů, které nabízejí jednotlivé banky. Z celkového počtu pěti bank nabízejících úvěrové produkty pro studenty celkem všechny z nich umožňují zřídit si k běžnému studentskému účtu kontokorentní úvěr. Tři banky nabízejí studentům možnost zřídit si kreditní kartu (a případně využít úvěru na kreditní kartě) a tři banky nabízejí studentský úvěr. Z tabulky je zřejmé, že počet bankovních institucí, které poskytují studentům produkty úvěrového charakteru je poměrně omezený. Z toho lze usoudit, že úvěrové produkty pro studenty lze zařadit do jakési nadstandardní nabídky.

7.4 Komparace podmínek u studentských úvěrových produktů

V tabulce níže uvedené jsou uvedeny podmínky jednotlivých studentských úvěrových produktů, které nabízí Česká spořitelna, ČSOB, GE Money Bank, Komerční banka a UniCredit Bank.

Kontokorentní úvěr a úvěr z kreditní karty jsou úvěry, u kterých student nemusí prokazovat výši příjmu, banka vychází z pohybu peněžních prostředků na běžném účtu studenta. Tyto produkty jsou oproti klasické půjčce také více flexibilní. Banky je poskytují v limitované výši (hranice je průměrně 20 000 Kč). Také výše úroku je poměrně vysoká, průměrně se pohybuje okolo hranice 20% ročně. Vedení kontokorentu (jako nejběžnějšího a nejvíce užívaného úvěrového produktu) je zdarma. U kreditních karet se poplatek za její vedení značně liší, záleží na dalších parametrech karty (zda se jedná o kartu nákupní/slevovou, či je brána jako karta úvěrová apod.). Studentská půjčka je jediný produkt, který dokáže studentovi nabídnout větší finanční rámec k čerpání – od 20 tisíc až do 600 tisíc. Student si ji však zpravidla nemůže dovolit samostatně, banka vyžaduje účast spoludlužníka či ručení stavebním spořením. Úroková sazba je oproti kontokorentu a úvěru z kreditní karty poloviční. Zřízení všech úvěrových produktů je pro studenty zdarma.

Tabulka 2: Přehled podmínek u tuzemských produktů pro studenty u vybraných bank (Zdroj: Vlastní zpracování)

Název	Zřízení a vedení s účtu (Kč/měs.)	Maximální výše kontokorentu a kreditní karty (Kč)	Úroková sazba kontokorentu	Vedení kontokorentu	Úroková sazba u úvěru z kreditní karty (9%/p.a.)	Vedení kreditní karty (Kč/p.a.)	Zřízení kontokorentu a kreditní karty	Výše studentské půjčky	Úroková sazba a sazba (9%/p.a.)	Vedení půjčky (Kč/p.m.)	Zřízení úvěru (Kč)
Česka spořitelna	zdarma	25 000	18,9	zdarma	Od 19,08	Od 120 Kč	zdarma	30 000 - 300 000	8,9	59	zdarma
ČSOB	zdarma	20 000	17,90	zdarma	Od 19,80	Od 250 Kč	zdarma	x	x	x	zdarma
GE Money Bank	zdarma	10 000	21,99	zdarma	Od 25,08	zdarma	zdarma	x	x	x	zdarma
Komerční banka	zdarma, 0 – 69 Kč	20 000	12	zdarma	19,9	0 - 29	zdarma	20 000 - 600 000	8	50	zdarma
UniCredit Bank	zdarma, 19 Kč	25 000	od 12	zdarma	x	x	zdarma	50 000 - 150 000	10,30	50	zdarma

7.5 Výběr analyzovaného vzorku a zdůvodnění výběru

Jak bylo popsáno výše, v dnešní době si student na českém trhu může vybrat ze tří běžně nabízených úvěrových produktů: kontokorentního úvěru, kreditní karty a studentského úvěru (půjčky). Kontokorentní úvěr a úvěr z kreditní karty nabízí studentovi pouze možnost přechodného financování v rámci menších finančních částek a navíc za poměrně drahou cenu v podobě vysokého úroku. Tyto produkty běžnému studentovi mohou pomoci samostatně překlenout období finančního nedostatku či financovat jednorázový nákup studijních pomůcek (například notebook apod.). Jinak ale není jejich používání příliš výhodné právě kvůli zmíněným nedostatkům.

Při nutnosti zafinancování vyšší peněžní částky student, který nemá dostatek vlastních prostředků, může zvolit pouze studentský úvěr. Ať už se jedná o placení školného, platby za pronájem bydlení v místě studia, nákup dražší elektroniky či o jiné náklady. Studentské úvěry dosud nebyly využívány zdaleka tak běžně, jako třeba úvěry kontokorentní, a také povědomí o jejich fungování není zdaleka tak vysoké. Avšak je zřejmé, že do budoucna lze nárůst nutnosti jejich využití očekávat, a to zejména vzhledem k tomu, že vzrůstá pravděpodobnost zavedení školného na státních vysokých školách. Proto jsem se rozhodla se v mé analýze zaměřit právě na studentské půjčky a zjistit, jaká je jejich nabídka na současném trhu. (Štíchová, E. Výsledky průzkumu [online], 2013)

V současnosti studentský úvěr na českém trhu nabízejí tyto tři banky: Česká spořitelna, Komerční banka a UniCredit Bank.

8 VYBRANÉ BANKY NABÍZEJÍCÍ STUDENTSKÉ ÚVĚRY

8.1 Profily vybraných bank a jimi nabízených produktů

K vypracování analýzy v oblasti bankovních úvěrů pro studenty je potřeba alespoň okrajově charakterizovat jednotlivé banky a jimi nabízený produkt. Jedná se o tyto instituce: Česká spořitelna, Komerční banka a UniCredit Bank.

8.1.1 Česká spořitelna

8.1.1.1 Základní informace

Právní forma	akciová společnost
IČ	452 44 782
Základní kapitál	15 200 000 000 Kč
Oficiální web	www.csas.cz
Kód banky	0800
Mateřská společnost	Erste Bank, Rakousko

Obrázek 1: Logo České spořitelny (Zdroj: Česká spořitelna [online]. 2013)

Česká spořitelna se orientuje na širokou skupinu zákazníků: na drobné klienty, malé podnikatele a firmy, velké instituce, města i obce. Má přes 5 milionů klientů, díky tomu se řadí mezi největší banky v České republice. Zaměstnává více než 10 tisíc lidí. (Česká spořitelna, 2013 [online])

8.1.1.2 Nabízený studentský úvěr

Produkt Studentská půjčka od České spořitelny je určen pro studenty denního nebo dálkového studia na vysoké škole či studentům vyšší odborné školy ve věku od 18 let.

Úvěr lze čerpat ve výši od 30 do 300 tisíc korun a splácí se po dobu 1 až 10 let. Student nemusí prokazovat účel úvěru. Banka nabízí posouzení žádosti o úvěr zdarma a také zvýhodněnou úrokovou sazbu, která činí 8%. Je také možný odklad splátek po dobu studia. Poplatek za vedení účtu činí 59 korun měsíčně. Do částky 100 tisíc korun jsou úvěry poskytovány se spoludlužnickým závazkem (případně lze ručit také stavebním spořením), u vyšších částek banka požaduje dva ručitele.

8.1.2 Komerční banka

8.1.2.1 Základní informace

Právní forma	akciová společnost
IČ	453 17 054
Základní kapitál	19 004 926 000 Kč
Oficiální web	www.kb.cz
Kód banky	0100
Hlavní akcionář	Société Générale, Francie

(Komerční banka, 2013 [online])

Obrázek 2: Logo Komerční banky (Zdroj: *Komerční banka* [online]. 2013)

Komerční banka patří mezi přední bankovní instituce v České republice. Je bankou univerzální, poskytuje širokou nabídku služeb pro retailovou klientelu, pro podniky i pro investory. Komerční banka měla v roce 2011 téměř 2 miliony zákazníků a asi 8,5 tisíce zaměstnanců.

8.1.2.2 Nabízený studentský úvěr

Komerční banka nabízí produkt Úvěr Gaudeamus. Ten je určen pro studenty středních, vyšších odborných a vysokých škol. V případě středoškolského studenta musí být úvěr využit účelově, u studentů vysokých a vyšších odborných škol neúčelově, mohou jej tedy využít na jakékoliv nepodnikatelské výdaje.

Úvěr je poskytnut ve výši 20 – 600 tisíc korun. Doba splácení je 1 - 10 let a úroková sazba 8%. Po dobu studia lze splácet sníženou splátkou (v takovém případě je ale omezená horní výše úvěru, maximálně 150 tisíc korun). U úvěru je nutný ručitelství závazek jedné nebo dvou osob dle jeho výše. Poplatek za měsíční vedení úvěru je zdarma, banka požaduje zřízení běžného studentského účtu.

8.1.3 UniCredit Bank

8.1.3.1 Základní informace

Právní forma	akciová společnost
IČ	649 48 242
Základní kapitál	5 124 716 000 Kč
Oficiální web	www.unicreditbank.cz
Kód banky	2700
Hlavní akcionář	UniCredit Bank Austria AG, Rakousko

(UniCredit Bank Czech republic a.s., 2013 [online])

Obrázek 3: Logo UniCredit Bank
(Zdroj: UniCredit Bank Czech republic, a.s. [online]. 2013)

UniCredit Bank zahájila svou činnost na českém trhu v roce 2007, kdy vznikla sloučením HVB Bank a Živnostenské banky. Je jednou z dominantních bank v oblasti střední a východní Evropy, nabízí produkty pro privátní i firemní klientelu.

8.1.3.2 Nabízený studentský úvěr

Produkt Studentská půjčka od UniCredit Bank je určena pro financování studijních potřeb studentům denního studia na vysokých školách, případně vyšších odborných či jazykových školách ve věku 18 – 30 let.

Výše úvěru může činit 50 – 150 tisíc korun a u úvěru student musí prokázat účel jeho využití. Banka nabízí možnost odložení splátek v průběhu studia, v takovém případě se splácí pouze úroky. Doba splatnosti činí 1 – 10 let a úroková sazba 10,30%. Vedení úvěru stojí měsíčně 50 korun. Student nemusí prokazovat vlastní příjmy, aby však obdržel úvěr, musí mít spoludlužníka.

9 CELKOVÉ SROVNÁNÍ NABÍDKY VYBRANÝCH BANK

9.1 Podmínky studentských půjček nabízených bankami

Níže v tabulce jsou přehledně uvedeny informace o studentských půjčkách nabízených Českou spořitelnou, Komerční bankou a UniCredit Bank. Je možné tyto parametry srovnat a nalézt podobnosti a odlišnosti u jednotlivých produktů.

Podobné parametry

- Všechny banky shodně nabízejí **dobu splatnosti** 12 – 120 měsíců. Student tedy musí úvěr splatit nejpozději během deseti let.
- Všechny banky posuzují **žádost o úvěr** zcela zdarma.
- Všechny banky požadují účast spoludlužníka nebo ručitele na úvěru. Některé z nich nabízejí alternativní možnost ručení stavebním spořením (v určité požadované výši).
- Všechny banky také umožňují **snížit výši splátky** po dobu studia, a to tím způsobem, že student po tuto dobu splácí pouze úrok. Využití této možnosti však může mít vliv na celkovou výši úvěru, kterou bude banka ochotná klientovi poskytnout.

Odlišné parametry

- U bank se značně liší **výše úvěru**, kterou jsou ochotny studentovi poskytnout. Nejvyšší částku, nabízí banka UniCredit Bank, nejvyšší naopak Komerční banka. Na výši úvěru však má zásadní vliv posuzovaná platební schopnost žadatele a také podmínky, za kterých chce žadatel úvěr využívat (např. využití snížených splátek, ručení apod.)
- Každá banka také požaduje odlišná pravidla v případě **účelovosti úvěru**. UniCredit Bank vyžaduje prokázat účel použití úvěru. U Česká spořitelny a Komerční banky sice student účelovost úvěru prokazovat nemusí, ale zase tyto banky mají specifické požadavky na nepodnikatelské využití úvěru.
- Mírně se liší **poplatky za vedení úvěru**, UniCredit Bank nabízí měsíční poplatek 50 korun, Česká spořitelna pak 59 korun, Komerční banka má poplatek za vedení úvěru zdarma (požaduje pouze vedení běžného účtu za vlastních podmínek klienta).
- Liší se také **úroková sazba**, Komerční banka a Česká spořitelna garantují sazbu 8% a 8,9% ročně, UniCredit Bank sazbu vyšší 10,30% ročně.

Tabulka 3: Srovnání podmínek studentských půjček u jednotlivých bank (Zdroj: vlastní zpracování)

Banka	Výše úvěru (Kč)	Úroková sazba (%/p.a.)	Doba splácení (roky)	Účelovost úvěru u VŠ	Poplatek za vedení úvěru (Kč/měs.)	Snížená splátka po dobu studia	Posouzení žádosti
Česká spořitelna	30 000 – 300 000	8,9	1 - 10	ne	59	ano	zdarma
Komerční banka	20 000 – 600 000	8	1 - 10	ne	0	ano*	zdarma
UniCredit Bank	50 000– 150 000	10,30	1 - 10	ano	50	ano	zdarma

* v případě využití této možnosti je omezena výše úvěru na 150 tisíc korun

9.2 Porovnání studentských půjček nabízených na českém trhu

Z výše uvedeného srovnání jasně vyplývá několik skutečností. Půjčky pro studenty nabízené českými bankami vyžadují vždy spoludlužnickou / ručitelskou účast na úvěru (pokud student nevládní naspořené finanční prostředky spoření v určité požadované výši ve formě stavebního spoření). Výhoda pro studenty u tohoto druhu produktu představuje garanci nižšího úroku a možnost využití snížených splátek po dobu studia (nicméně za cenu možného omezení výše půjčky) a poměrně dlouhou dobu splácení, až 10 let. Další výhodou může být možnost využití půjčky na jakékoliv osobní účely, kterou nabízí banky Česká spořitelna a Komerční banka.

Na první pohled můžeme usoudit, že nejvýhodnějším z daných produktů se zdá být Komerční banka s nejnižším nabízeným úrokem a zároveň poplatkem za vedení úvěru a s nejvyšším limitem výše úvěru. Naopak nejméně výhodným kandidátem se zdá být UniCredit Bank, která nabízí ze všech bank nejvyšší úrokovou sazbu a zároveň nejvíce omezuje limit výše úvěru, také požaduje prokazovat jeho účelovost. Nelze však usuzovat žádné závěry pouze z „tabulkových“ výsledků. Tuto chybu často dělá mnoho klientů bank, aniž by si uvědomili, že je třeba posuzovat všechny náklady spojené s úvěrem a zároveň zohlednit individuální požadavky, jelikož tyto mohou finálně celkovou splácenou částku velmi ovlivnit.

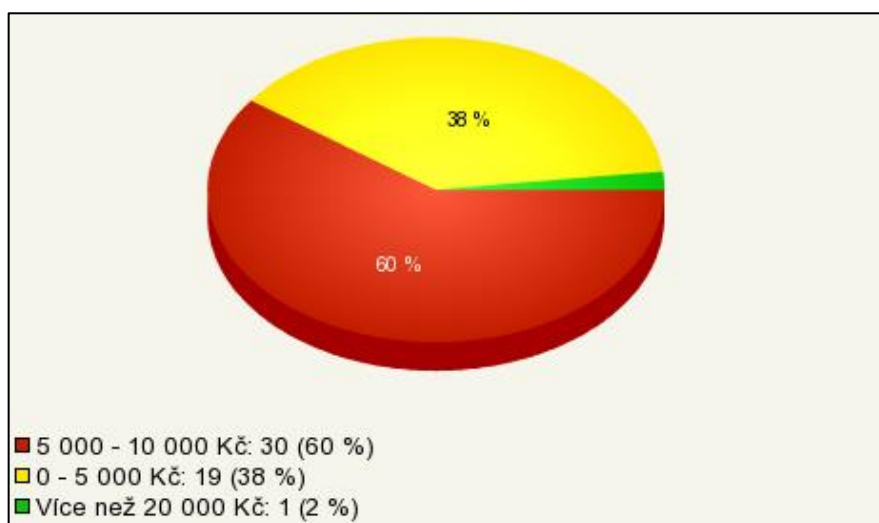
Aby mohly být tyto studentské půjčky objektivněji porovnány, budou ve druhé části analytického oddílu vytvořeny modelové příklady, na základě kterých budou jednotlivé produkty komparovány a bude tak možné dojít ke spolehlivějším závěrům.

9.3 Modelové příklady

Z předchozí analýzy vyplývá, že vybrat nejlepší studentskou půjčku rozhodně není jednoduché. Velmi se liší tabulkové parametry jednotlivých bank a také podmínky, jaké banky stanovují pro své klienty. Pro posouzení situace na trhu je tedy níže uveden praktický příklad, který ilustruje reálnou situaci. Nabídka bank je porovnána podle modelových propočtů, které provádí jednotlivé banky při prvním jednání o studentském úvěru po zohlednění osobních potřeb a podmínek klienta.

9.3.1 Podklady pro formulaci modelového příkladu: Kdo je to běžný student?

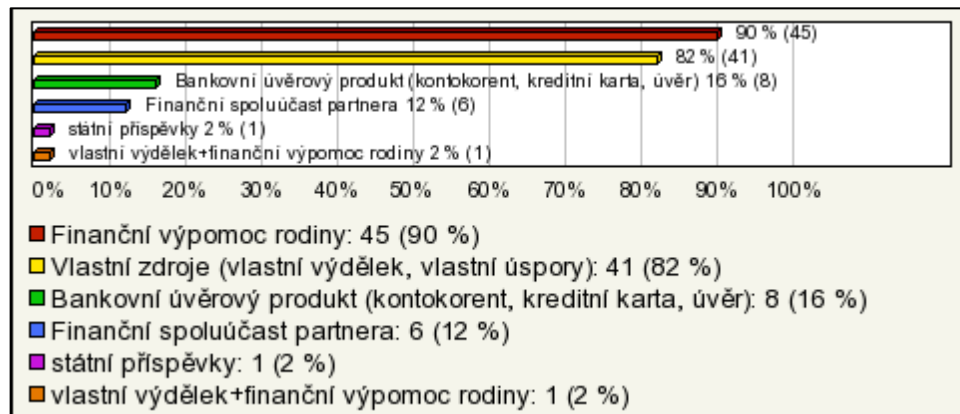
Modelový příklad studenta je sestaven na základě dotazníkového šetření realizovaného na vzorku 50 běžných studentů vysoké školy, kde byly získány základní informace o průměrných měsíčních výdajích studentů, zdroje financování studia a okrajově také jejich názoru na úvěrové produkty. Výsledky šetření jsou uvedeny v příloze. Na základě těchto výsledků lze lépe charakterizovat průměrného studenta a jeho preference a tedy lépe stanovit modelový příklad pro účely analýzy.

Graf 1: Měsíční výdaje běžných studentů

(Zdroj: Štíhová, E. (výsledky výzkumu) [online] 2013)

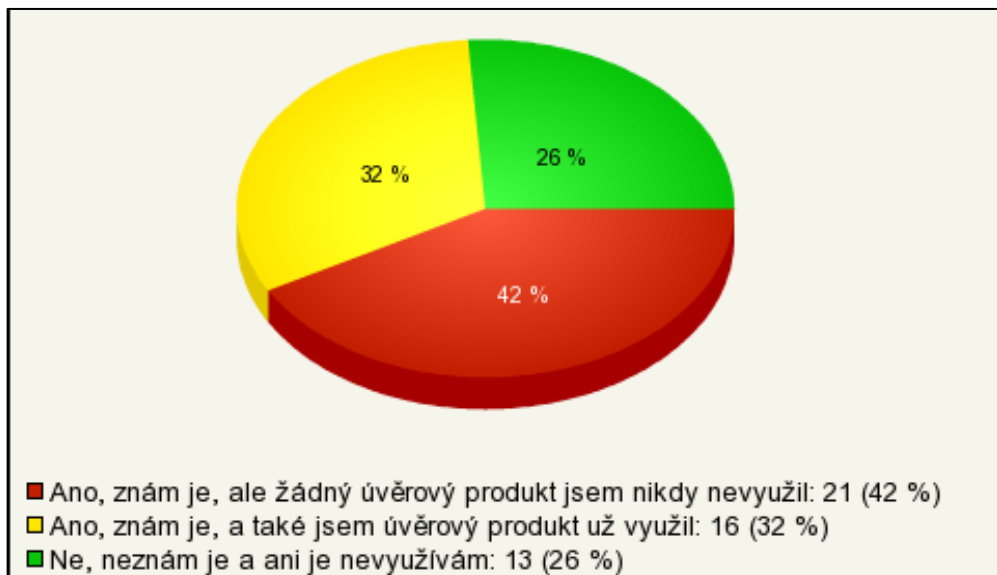
Průměrný student tedy má měsíčně výdaje přibližně ve výši 5 600 Kč (zde jsou zahrnuty zejména náklady na dojíždění, ubytování v místě studia, stravné, studijní materiály, studentský život).

Graf 2: Studentův zdroj financování nákladů

(Zdroj: Štíchová, E. (výsledky výzkumu) [online] 2013)

Naprostá většina studentstva při úhradě svých nákladů spoléhá na finanční výpomoc rodiny a na vlastní výdělek. Asi šestina studentů využívá k financování nákladů současně také nějaký úvěrový produkt (kontokorent, kreditní kartu či úvěr).

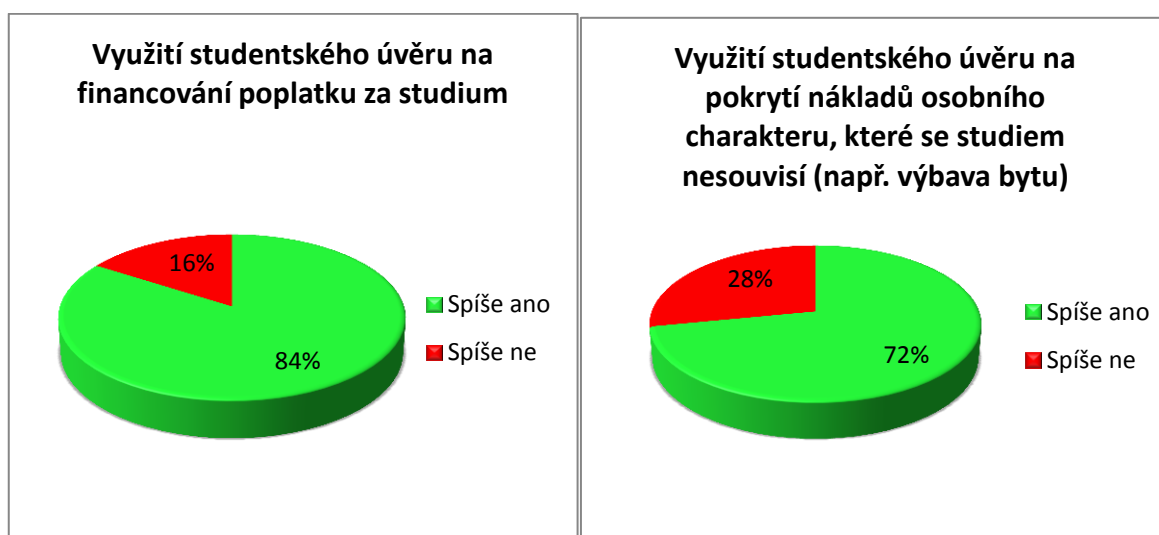

Graf 3: Sebehodnocení studentů: Znáte a používáte úvěrové produkty?

(Zdroj: Štíchová, E. (výsledky výzkumu) [online] 2013)

Co se týče názoru studentů na úvěrové produkty, lze vyvodit jednoznačnou *rozpolcenost* v postojích i zkušenostech jednotlivých studentů:

- Tři čtvrtiny studentů úvěrové produkty znají. Téměř čtvrtina studentů přiznala neznalost, neorientaci na trhu a také *nezájem* o úvěrové produkty ve svých odpovědích nebo otevřeně v komentářích
- Přibližně třetina studentů úvěrový produkt využila nebo stále *využívá*.
- Pětina studentů vyjádřila spokojenost se současnou situací na trhu, oproti tomu desetina studentů aktivně vyjádřila nespokojenost na trhu, nedůvěru v úvěrové produkty. Tito studenti však neuvedli doplňující konkrétní informace, a tak nelze vyvozovat z jejich tvrzení další závěry.

Graf 4: Názor studentů na využití studentského úvěru

V otázce **využití studentského úvěru** se většina respondentů shodla na tom, že by studentský úvěr bylo relativně nejvhodnější použít na zaplacení poplatku za studium, případně na financování náročnějších nákladů nesouvisejících se studiem (například investice do vybavení bytu).

9.3.2 Modelový příklad

Student denního studia na vysoké škole Karel přichází do banky s požadavkem na studentský úvěr. Chce si půjčit peníze na hrazení nákladů souvisejících se studiem a také na úhradu školného. Bude totiž muset doplatit školné, které bylo nově zavedeno, aby studium mohl dokončit. Stanovená částka půjčky činí 50 000 Kč. Karel je poměrně soběstačný stu-

dent, nemá movitou rodinu ani žádné spoření. Je mu 21 let, má průměrný měsíční příjem z brigád 6 000 Kč, který mu vystačí akorát na jeho náklady a osobní potřeby.

Zajímá ho, jaké by byly podmínky úvěru při odložení splátky až po studiu, aby mohl úvěr splácet, až si najde práci. Optimálně by chtěl půjčku splatit do 5 let. Spoludlužníkem (ruči-
telem) mu bude jeden z rodičů s hrubým měsíčním příjmem 20 000 Kč, který nemá na sebe veden žádný úvěr.

9.3.3 Řešení modelového příkladu

Informace pro modelovou situaci:

- Klient:
  - Vysokoškolský student Karel
  - Věk: 21 let
- Výše půjčky:
  - 50 000 Kč
- Doba splácení:
  - 5 let
  - Odložení splátek: o 1 rok
- Účel půjčky:
  - Financování nákladů souvisejících se studiem
- Pravidelný příjem:
  - Spoludlužník: člen rodiny - otec
  - Zaměstnanec s hrubým měsíčním příjmem 20 000 Kč
  - Zaměstnán na dobu neurčitou
  - Nesplácí žádný úvěr

Srovnání podmínek úvěru na základě modelových propočtů bank

V tabulce jsou uvedeny údaje získané při realizaci modelového propočtu v jednotlivých bankách v dubnu 2013.

Jednotlivé údaje z tabulky jsou reálné, avšak je třeba je chápat jako orientační, zejména údaj o konečné výši úroku. Při oficiální žádosti o úvěr banka podrobně zkoumá situaci žadatele, tedy nejen objektivní ukazatele, ale také subjektivní ukazatele, jako je jeho bonita, finanční zvyklosti a chování, ale i další parametry dle individuálních vnitropodnikových pravidel banky. Tento postup nelze zahrnout do žádného propočtu a je tedy ve finále vždy

na oficiálním posouzení banky a na dohodě mezi bankou a klientem, jaké podmínky budou stanoveny v úvěrové smlouvě.

Tabulka 4: Srovnání podmínek úvěru pro studenta Karla na základě modelových propočtů bank (Zdroj: [18][19][20])

	Česká spořitelna	Komerční banka	UniCredit Bank
Úroková sazba	8,9%	10,78%	11,21%
RPSN	12,09%	11,3%	12,94%
Měsíční splátka úroku po dobu 1 roku (odložené splácení) (celé Kč)	416	450	468
Anuita po dobu 4 let (celé Kč)	1270	1 309	1 333
Poplatek za zpracování úvěru	zdarma	zdarma	zdarna
Poplatek za vedení úvěru (Kč)	59	0*	50
Orientační splácená částka* (celé Kč)	65 919	67 295	69 585
Přeplaceno (Kč)	15 919	17 295	19 585

*Poplatek za vedení úvěru je nulový, je nutné založit běžný studentský účet a z něj úvěr splácet. Jeho cena se pohybuje mezi 0 – x Kč dle individuálních požadavků klienta.

**Další poplatky mohou být účtovány za vedení běžného účtu dle individuálního nastavení služby dle klienta (např. u KB), případně za další nadstandardní poplatky.

Výsledky srovnání podmínek půjčky pro studenta Karla na základě modelových propočtů bank jsou zřejmé z tabulky. V otázce výhodnosti půjčky se banky umístily následovně:

1. Česká spořitelna
2. Komerční banka
3. Unicredit Bank

Při půjčované částce 50 000 Kč banky nabídly úrokovou sazbu 8,9% (ČS), 10,78% (KB) a 11, 21% (UB). U České spořitelny by Karel za pět let splácení přeplatil 15 919 Kč, u Komerční banky 17 295 Kč a u UniCredit bank 19 585 Kč. Jako nejvýhodnější se tedy pro Karla celkově projevila nabídka **České spořitelny**.

Zajímavý efekt lze pozorovat u ukazatele roční procentní sazby nákladů, který zohledňuje všechny náklady související s úvěrem a umožňuje tak snadnější srovnávání konkurenčních úvěrů. Zde je pořadí bank následovné:

1. Komerční banka
2. Česká spořitelna
3. UniCredit Bank

Komerční banka nabízí RPSN ve výši 11,3%, Česká spořitelna 12,09% a UniCredit Bank 12,94%.

Pokud vezmeme v úvahu také výši úrokové sazby a rozdíl mezi úrokovou sazbou a sazbou RPSN, je zřejmé, že v tomto případě nejvýhodnější nabídku poskytuje **Komerční banka**. Rozdíl mezi úrokovou sazbou a sazbou RPSN činí 0,52%.

V případě České spořitelny je rozdíl mezi úrokovou sazbou a sazbou RPSN největší, činí 3,19%. V této částce jsou zahrnuty poplatky za vedení úvěru a další poplatky, které s úvěrem souvisí, ale nemusí být na první pohled zřejmé. U Komerční banky jsou tyto „skryté“ poplatky prakticky minimální.

Může také vyvstat pochybnost, zda by při oficiálním žádání o úvěr banka skutečně nabídla klientovi nejnižší možnou výši úrokové sazby, tak jako to Česká spořitelna garantovala při předběžné modelové kalkulaci. Pokud by tomu tak nebylo, je možné, že díky vysoké sazbě RPSN by Českou spořitelnu snáze překonala nabídka Komerční banky, která má sazbu RPSN nižší, a tedy má nižší i celkovou splácenou částku úvěru v poměru k úrokové sazbě.

9.4 Výsledek modelového případu a doporučení

Při řešení modelového případu studenta Karla nabídly Komerční banka a Česká spořitelna u půjčky ve výši 50 000 Kč na dobu 5 let s ročním odložením splátek prakticky velmi podobné podmínky. Přesto, že u České spořitelny vycházela finální splácená částka výhodněji, o 1 376 Kč nižší, velice by záleželo na konečných podmínkách banky. Česká spořitelna byla totiž sice schopna nabídnout nižší úrokovou sazbu, tu však zčásti kompenzovala vyšší RPSN. U Komerční banky byl rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN velmi malý, takže v případě schválení vyšší úrokové sazby u ČS by mohla konkurenční nabídku dorovnat nebo dokonce překonat. Nabídka banky UniCredit Bank byla ve srovnání s nabídkami České spořitelny a Komerční banky prakticky nekonkurenceschopná.

Pro studenta Karla by mohly být doporučeny obě jmenované bankovní instituce a finální situace by záležela na individuálním posouzení banky a na vzájemné dohodě s klientem. Studentovi Karlovi bych doporučila postupovat oficiální cestou, s bankami dále jednat, a na základě potřebných dokladů se pokusit zažádat o jakési předschválení půjčky. Tuto cestu předpokládám jako jediný možný způsob, jak získat přesnější informace, a přitom si ponechat prostor pro konečné rozhodování.

9.4.1 Průběh posuzování předběžné žádosti o úvěr v bankách

Při posuzování předběžné žádosti o úvěr v bance u modelového příkladu studenta Karla byly pozorovány také *postupy*, které se týkají schopnosti bank poskytovat studentské půjčky v současné době. V případě vybraných bank Česká spořitelna, Komerční banka a UniCredit Bank se jedná o důležité skutečnosti v této oblasti simulace případu pro utvoření reálné představy klienta o poskytovaném produktu.

Jednotlivé banky posuzují případ studentské půjčky velice individuálně. Mnohdy nejsou schopné klientovi přiblížit skutečné podmínky, za kterých by bylo možné studentskou půjčku obdržet, a to z toho důvodu, že v některých z bank nejsou studentské půjčky běžným produktem.

Banky Česká spořitelna a UniCredit Bank nemají ve svém systému samostatný kalkulátor určený pro simulaci modelových případů studentských půjček, podobně jako tomu je například v případě klasických spotřebitelských úvěrů nebo hypotečních úvěrů. Komerční banka takový kalkulační systém pro studentské půjčky vlastní a poskytuje klientovi přesnější informace než výše zmíněné instituce.

U jedné z bank je dokonce možné utvořit reálnější představu pro klienta až při oficiálním průběhu žádosti. V takovém případě však klient riskuje jednak neschválení produktu a na základě této skutečnosti udělení negativního záznamu do úvěrového registru, a jednak má velmi omezenou možnost předběžného posouzení a rozhodování, který produkt je pro něj nejvhodnější a nejvýhodnější.

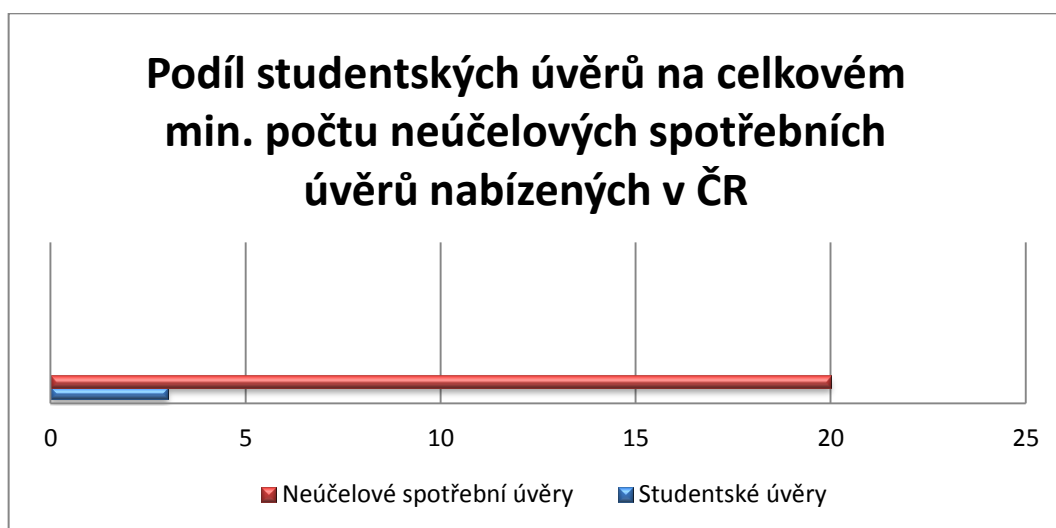
10 VÝSLEDEK ANALÝZY NABÍDKY ÚVĚRŮ PRO STUDENTY

Po provedení analýzy na trhu bankovních půjček pro studenty lze vyslovit několik závěrů.

1. Malé množství specializovaných studentských spotřebitelských úvěrů a nízká konkurence

V současné době existují na českém trhu pouze tři studentské úvěry, které jsou nabízeny třemi různými bankami. Tento produkt nabízí méně než třetina bank, které se specializují na studentskou klientelu a zároveň tvoří studentské úvěry zhruba pouze 15% podíl na trhu spotřebitelských úvěrů celkově. Studentskou půjčku nabízí Česká spořitelna, Komerční banka a také UniCredit Bank. První dvě jmenované banky patří k největším bankovním institucím, které působí na českém trhu. Oproti tomu UniCredit Bank je banka profilovaná na užší cílovou skupinu a s nižším počtem klientů. Proto je také ochotná poskytnout studentům úvěr v nižší výši a za přísnějších podmínek.

Lze tedy zhodnotit, že současná nabídka na trhu je značně omezená a banky si mezi sebou v této oblasti nesnaží konkurovat, což je pro spotřebitele vždy nevýhodou.

Graf 5: Podíl studentských úvěrů na celkovém min. počtu neúčelových spotřebních úvěrů nabízených v ČR (Zdroj: Vlastní zpracování, *Peníze.cz* [online]. 2013)

2. Specifické podmínky studentské půjčky v ČR

Studentská půjčka jako bankovní produkt má několik výhod: jednak je poskytována relativně nižší úroková sazba, výhodná je neúčelovost úvěru (případ České spořitelny a Komerční banky), delší doba splatnosti (až 10 let) a také možnost odložení splátek po studiu,

kteřá je pro studenta nespornou výhodou, ne-li nezbytností. Další výhodou je možnost předčasného splacení půjčky bez poplatku.

Naopak nevýhodou produktu může pro studenta být nutnost angažování spoludlužníka nebo ručitele v procesu (pokud student nemůže ručit shromážděnými úsporami v bance). Studentská půjčka se tak z určitého pohledu stává produktem prakticky „nestudentským“, jelikož si ji student nemůže dovolit samostatně a na vlastní zodpovědnost – například v případě spoludlužnického závazku má spoludlužník stejná práva a povinnosti na spravování půjčky, jako onen student. V případě, že by student pocházel z poměrů, které nesplňují představu banky, nikdy by si půjčku nemohl dovolit. Z pohledu banky je však zcela zřejmé a pochopitelné, že musí dbát na jistotu návratnosti půjčky.

3. Obtížná srovnatelnost půjček pro studenta

U studentských půjček banky zpravidla požadují vysoce individuální posuzování klienta, které není zautomatizované do takové míry, jako je tomu u jiných úvěrových produktů. Přesnější předběžnou kalkulaci podmínek půjčky je schopna nabídnout pouze jedna ze tří zkoumaných bank, zbylé instituce nemají ke tvorbě modelových případů vhodné podklady a předběžné výpočty tak činí spíše intuitivně. Více informací se tak klient dozví pouze oficiální cestou žádosti, případně jakéhosi „předschválení“ půjčky.

Z toho plyne pro cílovou skupinu několik závěrů a doporučení, které jim pomohou s úspěšnou orientací na trhu: Doporučuji vysokoškolským studentům, aby v případě zájmu o studentskou půjčku postupovali obezřetně a v první řadě dbali na kvalitu informací, které požadují od banky. Z mé analýzy vyplývá, že pro banky není studentský úvěr zcela běžným produktem, jako je tomu například u klasických spotřebitelských úvěrů nebo hypoték. Proto mnohdy nejsou studentovi schopny nabídnout příliš přesné informace a může snadno dojít k nedorozumění. Z mé analýzy dále vyvozují, že konkurenceschopnou nabídku na českém trhu nabízí Česká spořitelna a Komerční banka, se kterými bych studentům doporučila dále jednat a v případě vážnějšího zájmu o studentský úvěr zažádat o individuální projednání podmínek, případně tzv. předschválení úvěru, které ponechá studentovi alespoň částečný prostor pro další rozhodování.

ZÁVĚR

Cílem mé práce bylo zjistit současnou úroveň nabídky bankovních úvěrů pro studenty na českém trhu. Tento cíl byl naplněn v plném rozsahu. Situace na trhu půjček pro studenty je charakteristická třemi parametry: Na českém trhu je velmi malý počet nabízených produktů, jmenovitě tři produkty v dané kategorii, a existuje jen nízká konkurence. Tento fakt je sám o sobě pro spotřebitele nepříznivý. Specifikem českých půjček pro studenty jsou jistě podmínky určované bankami: výhodami pro spotřebitele jsou parametry jako snížená výše úrokové sazby, delší doba splácení, odložení splátek po dobu studia a další. Nevýhodou naopak může pro studenta být jistá nesamostatnost v podobě nutnosti závazku spoludlužníka či ručitele. Dalším specifikem na trhu úvěrů pro studenty je částečná neprůhlednost, těžká srovnatelnost podmínek při snaze porovnat jejich parametry přímo na míru klienta. Závěrem tedy mohu shrnout, že situace na českém trhu studentských úvěrů není pro spotřebitele příliš pozitivně nakloněna. Český trh v současnosti dle výsledků mé analýzy není připraven na případné zavedení školního bez rozšíření a zkvalitnění nabídky.

V této práci by bylo jistě možné pokračovat. V takovém případě bych navrhovala analýzu použít jako podklad ke srovnání se situací na některém ze zahraničních trhů, kde studentské půjčky fungují již delší dobu. Závěrem takové analýzy by mohla být identifikace klíčových principů, které na našem trhu chybí, a to jak v oblasti bankovníctví, tak také v propojení s vysokým školstvím. Studentská půjčka jako taková by měla studentovi v první řadě umožnit studovat a za to nemůže nést odpovědnost banka. Je zřejmé, že tato problematika by měla být řešena nejen v oblasti bankovních institucí, ale že se jedná o problematiku komplexní.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Abeceda běžných účtů. FINANCE MEDIA A.S. *Finance.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-07]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/ucty-a-sporeni/bezne-ucty/abeceda-beznych-uctu/>
- [2] Abeceda hotovostních úvěrů. FINANCE MEDIA A.S. *Finance.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-07]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/uvery-a-pujcky/hotovostni-pujcky/abeceda-hotovostnich-uveru/>
- [3] Abeceda kontokorentních úvěrů. FINANCE MEDIA A.S. *Finance.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-07]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/ucty-a-sporeni/bezne-ucty/abeceda-kontokorentnich-uveru/>
- [4] Abeceda kreditních karet. FINANCE MEDIA A.S. *Finance.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-07]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/uvery-a-pujcky/kreditni-karty/abeceda-kreditnich-karet/>
- [5] Banky nabízejí studentům řadu výhod: Student a finance :: VysokeSkoly.cz. *VysokeSkoly.cz* [online]. 2007 [cit. 2013-04-17]. Dostupné z: <http://www.vysokeskoly.cz/clanek/banky-nabizeji-studentum-radu-vyhod>
- [6] Česká obchodní inspekce. Než si vezmete spotřebitelský úvěr [online]. 2012 [cit. 2013-04-21]. Dostupné z: <http://www.coi.cz/cz/spotrebitel/prava-spotrebitelu/spotrebitelske-uvery/>
- [7] Česká spořitelna [online]. 2013 [cit. 2013-04-17]. Dostupné z: <http://www.csas.cz/>
- [8] Československá obchodní banka [online]. 2013 [cit. 2013-04-17]. Dostupné z: <http://www.csob.cz>
- [9] Český statistický úřad [online]. 2010 [cit. 2013-04-17]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/>
- [10] *DTest*. Jaké údaje musí obsahovat smlouva o spotřebitelském úvěru a co se stane, když je neobsahuje? [online]. 2012 [cit. 2013-04-21]. Dostupné z: <http://www.dtest.cz/nejcastejsi-problemy/jake-udaje-musi-obsahovat-smlouva-o-spotrebitelskem-uveru-a-co-se-stane-kdyz-je-neobsahuje/81>
- [11] DVOŘÁK, Petr. 2005. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. 3. přeprac. a rozš. vyd. Praha: Linde. 681 s. ISBN 807201515x.

- [12] *GE Money Bank* [online]. 2013 [cit. 2013-04-17]. Dostupné z: <http://www.gemoney.cz>
- [13] KALABIS, Zbyněk. 2005. *Bankovní služby v praxi : jak se zorientovat v nabídce bankovních produktů*. 1 vydání. Brno : Computer Press, a.s.. 148 s. ISBN 80-251-0882-1.
- [14] *Komerční banka* [online]. 2013 [cit. 2013-04-17]. Dostupné z: <http://www.kb.cz/>
- [15] KRÁL, Miloš. 2009. *Bankovníctví : a jeho produkty*. Žilina : Georg, Žilina. 265 s. ISBN 978-80-89401-07-9.
- [16] KRENOVÁ, Lucie. 2011. *Analýza konkurenceschopnosti České spořitelny v oblasti hypotečních úvěrů*. Zlín. Bakalářská práce. UTB ve Zlíně.
- [17] Levné účty (nejen) pro studenty a mladé | Peníze.cz. *Peníze.cz* [online]. 2012 [cit. 2013-04-17]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/bezne-ucty/243622-levne-ucty-nejen-pro-studenty-a-mlade>.
- [18] Materiály České spořitelny, a.s.
- [19] Materiály Komerční banky, a.s.
- [20] Materiály UniCredit Bank, a.s.
- [21] Měsíc.cz. *Bankovní spotřebitelské úvěry - co je na trhu* [online]. 2006 [cit. 2013-04-21]. Dostupné z: <http://www.mesec.cz/clanky/bankovni-spotrebitelske-uvery-co-je-na-trhu/>
- [22] Nejlepší bankovní účty pro studenty. *Víme, kde ušetříte - Aktuálně.cz. CENTRUM.CZ*. *Aktuálně.cz* [online]. 2011 [cit. 2013-04-17]. Dostupné z: <http://aktualne.centrum.cz/finance/penize/clanek.phtml?id=717693>
- [23] *Peníze.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-04-21]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/>
- [24] POLOUČEK, Stanislav a kol. 2006. *Bankovníctví. I.* vydání. Praha: C. H. Beck, 2006. 716 s. ISBN 80-7179-462-7.
- [25] POSPÍŠIL, Richard. 2007. *Finance a bankovníctví*. 1. vydání. Olomouc : Univerzita Palackého Olomouc. 139 s. ISBN 978-80-244-1712-7.
- [26] PULPÁNOVÁ, Stanislava. 2007. *Komerční bankovníctví v České republice*. 1. vyd. Praha: Oeconomica. 338 s. ISBN 978-80-245-1180-1.
- [27] Rambalová, Hana – Studenti VŠ (do 26 let) a bankovní produkty (výsledky průzkumu), 2011. Dostupné online na <http://studenti-vs-do-26-let-a-bank.vyplnto.cz>.

- [28] REVENDA, Zbyněk. 2012. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5., aktualiz. vyd. Praha: Management Press. 423 s. ISBN 978-80-7261-240-6.
- [29] SEKERKA, Bohuslav. 2005. *Bankovníctví II*. druhé (upravené). Pardubice : Univerzita Pardubice. 79 s. ISBN 80-7194-55-791-05.
- [30] *Studentské finance.cz*. Úvěry a půjčky pro studenty [online]. 2013 [cit. 2013-04-21]. Dostupné z: <http://student.finance.cz/finance-slevy/studentske-uvery/>
- [31] Studentské půjčky: srovnání nabídek největších bank :: Student a finance :: VysokeSkoly.cz.VysokeSkoly.cz [online]. 2012 [cit. 2013-04-17]. Dostupné z: <http://www.vysokeskoly.cz/clanek/studentske-pujcky-srovnani-nabidek-nejvetsich-bank>
- [32] *Studentpoint*. Jak financovat studium: Kontokorent [online]. 2012 [cit. 2013-04-21]. Dostupné z: <http://www.studentpoint.cz/284-finance-a-pravo/8362-jak-financovat-studium-i.-kontokorent/#.UXPhKKKeNmp>
- [33] Štichová, Eliška – *Studenti a bankovní úvěrové produkty* (výsledky průzkumu), 2013. Dostupné online na <http://studenti-a-bankovni-uverove.vyplnto.cz>.
- [34] Téma: studentské účty | Peníze.cz. *Peníze.cz* [online]. 2012 [cit. 2013-04-17]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/tema/studentske-ucty>
- [35] *UniCredit Bank Czech republic, a.s.* [online]. 2013 [cit. 2013-04-17]. Dostupné z: <http://www.unicreditbank.cz>
- [36] Vysokým školám klesl počet studentů, soukromým o 11 procent | Věda. MAFRA, a.s., *Lidovky.cz* [online]. 2012 [cit. 2013-04-17]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/vysokym-skolam-klesl-pocet-studentu-soukromym-o-11-procent-po3-/veda.aspx?c=A121221_164816_ln_veda_hm

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČS	Česká spořitelna
ČSOB	Československá obchodní banka
KB	Komerční banka
p.a.	ročně
p.m.	měsíčně
UB	UniCredit Bank

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Logo České spořitelny.....	37
Obrázek 2: Logo Komerční banky.....	38
Obrázek 3: Logo UniCredit Bank.....	39

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Měsíční výdaje běžných studentů.....	42
Graf 2: Studentův zdroj financování nákladů	43
Graf 3: Sebehodnocení studentů: Znáte a používáte úvěrové produkty?	43
Graf 4: Názor studentů na využití studentského úvěru.....	44
Graf 5: Podíl studentských úvěrů na celkovém min. počtu neúčelových spotřebních úvěrů nabízených v ČR	49

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Vybrané banky a jimi nabízené úvěrové produkty pro studenty	33
Tabulka 2: Komparace podmínek u studentských úvěrových produktů.....	35
Tabulka 3: Srovnání podmínek studentských půjček u jednotlivých bank	41
Tabulka 4: Srovnání výdajů studenta Karla na základě modelových propočetů bank.....	46

SEZNAM PŘÍLOH

- P I Výsledek dotazníkového šetření
- P II Příklad zpracování modelového případu bankou

PŘÍLOHA P I: VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ STUDENTI A BANKOVNÍ ÚVĚROVÉ PRODUKTY

Zadavatel průzkumu: Eliška Štichová

Termín sběru dat: 8. 4. 2013 - 14. 4. 2013

Počet responsí: 51

Průměrná délka vyplňování: 00.02:43

Dotazník: otázky a odpovědi

1) Studujete vysokou školu?

1 Ano

2 Ne

2) U kterého bankovního ústavu máte založený svůj běžný studentský účet?

1 Česká spořitelna

2 Komerční banka

3 ČSOB - Československá obchodní banka

4 GE Money Bank

5 Raiffeisenbank

6 UniCredit Bank

7 Volksbank CZ

8 Jiné: (odpovědi doplněné individuálně respondenty)

1 Air Bank

2 Fio banka

3 fio banka

4 mBank

5 mbank

6 mBank, Poštovní spořitelna

7 zatím nemám studentský účet, nebyla potřeba ho mít

3) Kolik orientačně činí vaše měsíční výdaje při studiu? (náklady na dojíždění, ubytování v místě studia, stravné, studijní materiály, studentský život)

1 0 - 5 000 Kč

2 5 000 - 10 000 Kč

3 10 000 - 15 000 Kč

4 15 000 - 20 000 Kč

5 Více než 20 000 Kč

4) Z jakých zdrojů čerpáte prostředky na financování svého studia?

1 Vlastní zdroje (vlastní výdělek, vlastní úspory)

2 Finanční výpomoc rodiny

3 Finanční spoluúčast partnera

4 Bankovní úvěrový produkt (kontokorent, kreditní karta, úvěr)

5 Jiné: (odpovědi doplněné individuálně respondenty)

1 státní příspěvky

2 vlastní výdělek+finanční výpomoc rodiny

5) Znáte a používáte úvěrové produkty nabízené bankami?

1 Ano, znám je, a také jsem úvěrový produkt už využil

2 Ano, znám je, ale žádný úvěrový produkt jsem nikdy nevyužil

3 Ne, neznám je a ani je nevyužívám

4 Jiné

6) Ve kterých situacích je podle vás jako studentů vhodné využít kontokorent a ve kterých studentský úvěr? Vyberte tu možnost, kterou vnímáte jako vhodnější pro daný případ.

6) Ve kterých situacích je podle vás jako studentů vhodné využít kontokorent a ve kterých studentský úvěr? Vyberte tu možnost, kterou vnímáte jako vhodnější pro daný případ.

Otázky:

1 Přechodná platební neschopnost

2 Jednorázový nákup služby nebo zboží

3 Pokrytí nákladů osobního charakteru, které se studiem nesouvisí (např. výbava bytu)

4 Pokrytí nákladů souvisejících se studentským životem (cestovné, materiály apod.)

5 Pokrytí nákladů na školné

6 Pravidelné pokrytí měsíčního schodku v rozpočtu

Odpovědi:

1 Kontokorent

2 Studentský úvěr

7) Jak jste spokojeni se současnou nabídkou na trhu úvěrových produktů pro studenty? Co vám případně v nabídce českých bank chybí / vadí?

1 -

2 ?

3 "Studentská hypotéka" - finanční podpora pro "první bydlení" (pravděpodobně pronájem). Jako student/čerstvý absolvent bych nejspíš měla min. do 30 bydlet u rodičů, abych si našetřila na "finanční polštář", několik měsíčních nájmů a ostatních výdajů do budoucna, vybavení bytu a nejlépe ještě i na dopravní prostředek, abych se jak měla dostávat do práce z toho jediného místa, kde byl vhodný volný podnájem pro mé skromné finanční podmínky ;)

4 Jsem celkem spokojena, ale dost mi vadí, že zrušení produktů vázajících se k běžnému účtu (např. cestovní pojištění) má velmi dlouhou výpovědní dobu, např. půl roku, to je podle mého názoru neetické. Když uznám, že nějaký produkt je již pro mě nevýhodný, měla by ta výpovědní doba trvat max. 1 měsíc.

5 jsem spokojená

6 Jsem spokojena s nabídkou.

7 Konkrétně ne, studenské úvěry všeobecně ve mně vzbuzují pocit zadlužení do budoucna, který třeba nikdy nebudu moct splatit (v případě že nenajdu práci s odpovídajícím platem a přiznejme si, v ČR je to pravděpodobné)

8 Konkrétně u GE Money Bank, kde mám svůj studentský účet mi nic nechybí. Nedávno jsem si sjednala pojištění vkladu, které se vztahuje dokonce i na ztrátu klíčů nebo dioptrických brýlí. O službách ostatních bank moc informací nemám, ale celkově mi podmínky pro studenty na českém bankovním trhu přijdou dobré. Jakmile člověk dostuduje, tak je to už horší.

9 mám malý přehled, nemohu objektivně hodnotit

10 Nabídka je dostačující. U bank vadí poplatky za všechny služby, chybí hypotéka bez úroku :-)))

11 nemám o tom zas takový přehled, takže to nemůžu posoudit

12 Neumím posoudit, o úvěry se nezajímám.

13 Nevyužívám úvěrové produkty.

14 nezajímám se o ně, takže mi nic nechybí

15 neznám nabédku

16 Nic moc.

17 nic nechybí

18 nižší úroky mi chybí

19 ok

20 pro studenty jsou účty bez poplatků... mohlo by se studentům dovolit vabíraj z banko-
namů bez poplatku.

21 Ručitel u úvěru - není možné pro všechny studenty. Špatně propracované.

22 se svou bankou jsem nyní spokojena, s předchozím účtem (Česká spořitelna) jsem ne-
byla

23 Spokojena

24 spokojena s kontokorentem KB, zbytek neznám

25 Stale z nas zdimaji penize.

26 Téma nesleduji, nevím.

27 úvěrových produktů nevyžívám, takže se v této problematice moc neorientuji. Nicméně si nemyslím, že by v ČR byly nějaké opravdu výhodné nabídky pro studenty v oblasti studentských úvěrů...

28 Úvěrovým produktům příliš nevěřím, bojím se případné neschopnosti splácet a nechci se dostat do "kruhu dluhů". Proto pro mne nabídka úvěrových produktů není atraktivní a snažím se jim vyhnout.

29 Úvěry nevyžívám, takže nemohu hodnotit.

30 Vadí mi výše poplatků např. u Komerční banky, jinak je to takový, jaký si to každé udělá. Máme na výběr z více bank, což je fajn.

8) Nepovinná otázka: Zde je prostor pro vás, kde mi můžete cokoliv sdělit. :)

(soukromé sdělení)

Vyhodnocení dotazníkového šetření

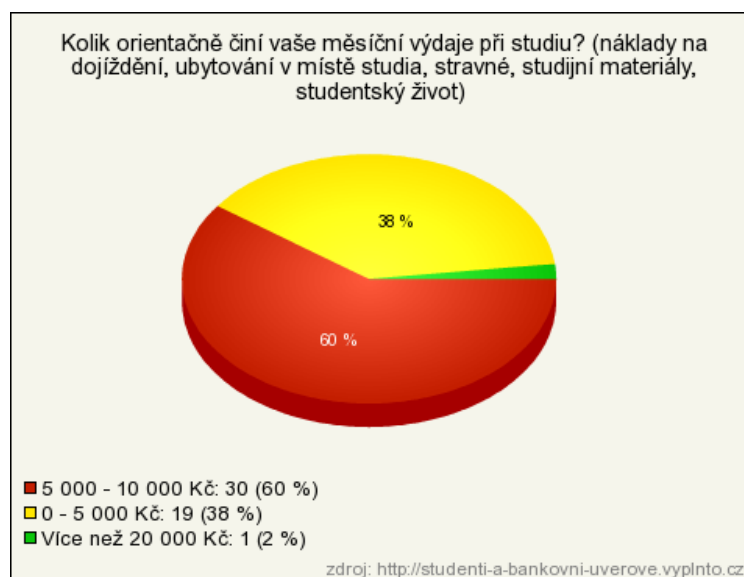
1) Studujete vysokou školu?

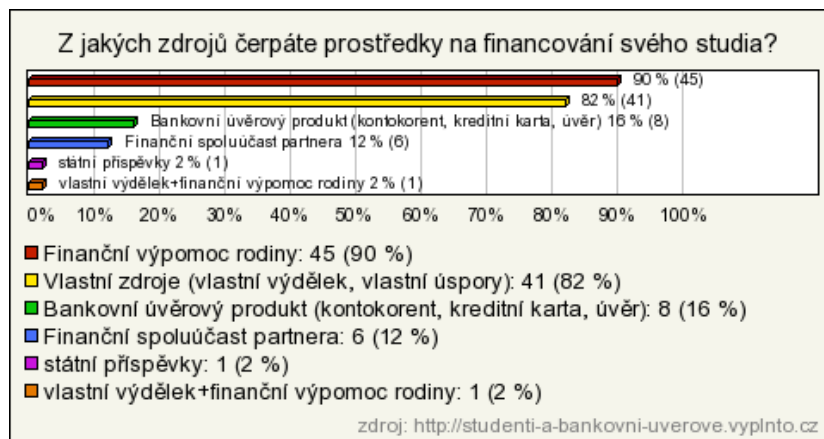
2) U kterého bankovního ústavu máte založený svůj běžný studentský účet?

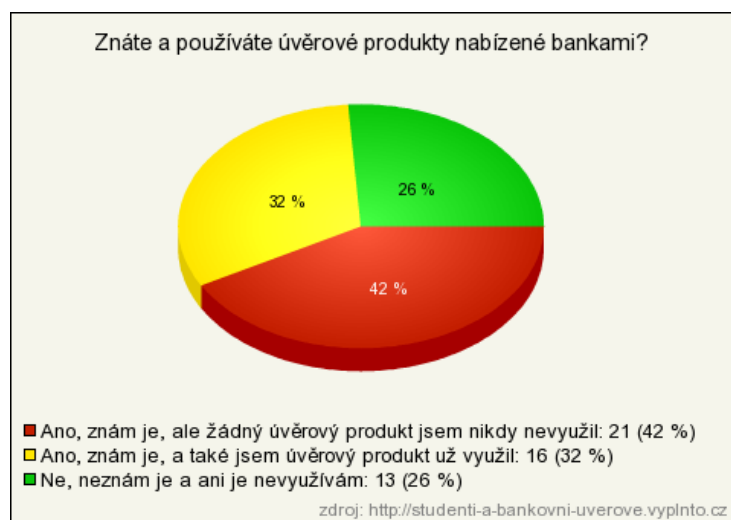
3) Kolik orientačně činí vaše měsíční výdaje při studiu? (náklady na dojíždění, ubytování v místě studia, stravné, studijní materiály, studentský život)

4) Z jakých zdrojů čerpáte prostředky na financování svého studia?

5) Znáte a používáte úvěrové produkty nabízené bankami?

6) Ve kterých situacích je podle vás jako studentů vhodné využít kontokorent a ve kterých studentský úvěr? Vyberte tu možnost, kterou vnímáte jako vhodnější pro daný případ.

1 Přechodná platební neschopnost

Kontokorent 42

Studentský úvěr 8

2 Jednorázový nákup služby nebo zboží

Kontokorent 41

Studentský úvěr 9

3 Pokrytí nákladů osobního charakteru, které se studiem nespojují (např. vybavení bytu)

Kontokorent 15

Studentský úvěr 35

4 Pokrytí nákladů souvisejících se studentským životem (cestovné, materiály apod.)

Kontokorent 38

Studentský úvěr 12

5 Pokrytí nákladů na školné

Kontokorent 8

Studentský úvěr 42

6 Pravidelné pokrytí měsíčního schodku v rozpočtu

Kontokorent 38

Studentský úvěr 12

7) Jak jste spokojeni se současnou nabídkou na trhu úvěrových produktů pro studenty? Co vám případně v nabídce českých bank chybí / vadí?

1 -

2 ?

3 "Studentská hypotéka" - finanční podpora pro "první bydlení" (pravděpodobně pronájem). Jako student/čerstvý absolvent bych nejspíš měla min. do 30 bydlet u rodičů, abych si našetřila na "finanční polštář", několik měsíčních nájmu a ostatních výdajů do budoucna, vybavení bytu a nejlépe ještě i na dopravní prostředek, abych se jak měla dostávat do práce z toho jediného místa, kde byl vhodný volný podnájem pro mé skromné finanční podmínky ;)

4 Jsem celkem spokojena, ale dost mi vadí, že zrušení produktů vázajících se k běžnému účtu (např. cestovní pojištění) má velmi dlouhou výpovědní dobu, např. půl roku, to je podle mého názoru neetické. Když uznám, že nějaký produkt je již pro mě nevýhodný, měla by ta výpovědní doba trvat max. 1 měsíc.

5 jsem spokojená

6 Jsem spokojena s nabídkou.

7 Konkrétně ne, studenské úvěry všeobecně ve mně vzbuzují pocit zadlužení do budoucna, který třeba nikdy nebudu moci splatit (v případě že nenajdu práci s odpovídajícím platem a přiznejme si, v ČR je to pravděpodobné)

8 Konkrétně u GE Money Bank, kde mám svůj studentský účet mi nic nechybí. Nedávno jsem si sjednala pojištění vkladu, které se vztahuje dokonce i na ztrátu klíčů nebo dioptrických brýlí. O službách ostatních bank moc informací nemám, ale celkově mi podmínky pro studenty na českém bankovním trhu přijdou dobré. Jakmile člověk dostuduje, tak je to už horší.

9 mám malý přehled, nemohu objektivně hodnotit

10 Nabídka je dostačující. U bank vadí poplatky za všechny služby, chybí hypotéka bez úroku :-)))

11 nemám o tom zas takový přehled, takže to nemůžu posoudit

12 Neumím posoudit, o úvěry se nezajímám.

13 Nevyužívám úvěrové produkty.

14 nezajímám se o ně, takže mi nic nechybí

15 neznám nabídku

16 Nic moc.

17 nic nechybí

18 nižší úroky mi chybí

19 ok

20 pro studenty jsou účty bez poplatků... mohlo by se studentům dovolit vabíraj z banko-
namů bez poplatku.

21 Ručitel u úvěru - není možné pro všechny studenty. Špatně propracované.

22 se svou bankou jsem nyní spokojena, s předchozím účtem (Česká spořitelna) jsem ne-
byla

23 Spokojena

24 spokojena s kontokorentem KB, zbytek neznám

25 Stále z nás zdimají peníze.

26 Téma nesleduji, nevím.

27 úvěrových produktů nevyužívám, takže se v této problematice moc neorientuji. Nicméně si nemyslím, že by v ČR byly nějaké opravdu výhodné nabídky pro studenty v oblasti studentských úvěrů...

28 Úvěrovým produktům příliš nevěřím, bojím se případné neschopnosti splácet a nechci se dostat do "kruhu dluhů". Proto pro mne nabídka úvěrových produktů není atraktivní a snažím se jim vyhnout.

29 Úvěry nevyužívám, takže nemohu hodnotit.

30 Vadí mi výše poplatků např. u Komerční banky, jinak je to takový, jaký si to každý udělá. Máme na výběr z více bank, což je fajn.

**PŘÍLOHA P II: PŘÍKLAD ZPRACOVÁNÍ MODELOVÉHO PŘÍPADU
BANKOU**

1. Údaje o věřiteli/zprostředkovateli spotřebitelského úvěru

1.1 Věřitel

2. Popis základních vlastností spotřebitelského úvěru

Druh spotřebitelského úvěru	Spotřebitelský úvěr smlouva o úvěru
Celková výše spotřebitelského úvěru	50 000 Kč
Doba trvání smlouvy o spotřebitelském úvěru	Doba trvání smlouvy o spotřebitelském úvěru je 60 měsíců od data podpisu smlouvy. Splácení úvěru s využitím odkladu splátek jistiny během studia Po dobu studia jsou měsíčně hrazeny pouze úroky z vyčerpané jistiny úvěru. Nejbližší 20. den v měsíci po datu předpokládaného ukončení studia bude uhrazena poslední samostatná platba úroků a 20. den následujícího měsíce bude uhrazena první anuitní splátka.
Splátky a případně způsob rozdělení	Pokud klient nesplní podmínky Banky, zejména: <ul style="list-style-type: none"> • nedoručí-li bance potvrzení o studiu do stanoveného data • anebo ukončí-li studium a nesdělí tuto skutečnost bance, nebude banka klientovi zasílat výzvu o neplnění smluvních povinností, ale nejblíže 20. den v měsíci bude provedena poslední samostatná úhrada úroků a ve stejný den následujícího měsíce bude započato se splácením úvěru ve výši anuitní splátky. Klient je oprávněn splatit Úvěr nebo jeho část předčasné. Klient je povinen oznámit Bance záměr předčasné splatit jistinu Úvěru nebo její část minimálně 15 obchodních dní před uskutečněním předčasného splacení.

3. Náklady spotřebitelského úvěru

Úroková sazba nebo případně různé úrokové sazby, které se na smlouvu o spotřebitelském úvěru vztahují	Roční úroková sazba je stanovena ve výši Úroková sazba je fixní po celou dobu trvání úvěru.
---	--

<p>Roční procentní sazba nákladů (RPSN) <i>Jedná se o celkové náklady úvěru vyjádřené jako roční procento celkové výše úvěru.</i> <i>Účelem RPSN je pomoci klientovi porovnat různé nabídky.</i> <i>Celkové náklady zahrnují všechny náklady včetně úroků, provizí, daní a veškerých dalších poplatků, které spotřebitel musí zaplatit v souvislosti se spotřebitelským úvěrem a které jsou známy (např. poplatky).</i></p>	<p>RPSN je stanovena ve výši 11,3 %.</p> <p><i>Pozn.: Výše uvedené RPSN jsou vypočteny na základě vzorového příkladu.</i> <i>Vstupní podmínky pro výpočet vzorových příkladů jsou uvedeny na konci tohoto dokumentu.</i> <i>Vzorový příklad tvoří přílohu tohoto dokumentu.</i></p> <p>Jiné mechanismy čerpání uplatňované na tento typ spotřebitelského úvěru mohou vést k vyšším ročním procentním sazbám nákladů na spotřebitelský úvěr.</p>
<p>Celková částka, kterou budete muset zaplatit <i>To znamená výše vypůjčené jistiny plus úroky a případné náklady související s úvěrem klienta.</i></p>	<p>67 294,86 Kč</p>

4. Související náklady

<p>Vyžaduje se vedení jednoho nebo více účtů zaznamenávajících platební transakce a čerpání</p>	<p>Pro sjednání spotřebitelského úvěru je vyžadováno vedení běžného účtu v [redacted]</p>
<p>Podmínky, za nichž lze uvedené náklady související se smlouvou o spotřebitelském úvěru změnit</p>	<p>Výše cen a poplatků může být měněna změnou Sazebníku [redacted] o niž je spotřebitel informován 2 měsíce před počátkem její účinnosti.</p>
<p>Veškeré další náklady vyplývající ze smlouvy o spotřebitelském úvěru</p>	<p>Cena a poplatky za výše uvedené Bankovní služby se zaokrouhlují na celé koruny (Kč) podle obecných pravidel a řídí se platným Sazebníkem [redacted] kterým se stanoví úrokové sazby.</p>
<p>Zpracování a vyhodnocení žádosti o úvěr</p> <ul style="list-style-type: none"> cena zahrnuje komplexní posouzení a vyhodnocení žádosti o úvěr spojené s ohodnocením míry obchodního a finančního rizika u klienta, vyhotovení smluvní dokumentace cena se stanoví z objemu poskytnutého úvěru (přislibu úvěru) v Kč cena je jednorázová a nevratná, hradí se nejpozději okamžikem uzavření smlouvy o úvěru nebo v případě provedení zápočtu poplatku proti prvnímu čerpání úvěru 	<p>0 Kč</p>
<p>Spravování úvěru</p> <ul style="list-style-type: none"> cena je inkasována ode dne uzavření smlouvy o úvěru za každý i započatý měsíc po celou dobu trvání úvěru stanoví se pevnou částkou bez ohledu na výši úvěru 	<p>0 Kč</p>
<p>Vedení běžného účtu (poplatek za měsíc)</p>	<p>Poplatek dle platného Sazebníku [redacted] k běžnému účtu aktuálně používanému klientem</p>
<p>Služba zasílání výpisů z úvěrového účtu v papírové formě</p>	<p>0 Kč</p>

Služba zasílání výpisů z úvěrového účtu v elektronické formě	0 Kč
Vystavení potvrzení o výši zaplacených úroků z úvěru na základě požadavku účastníka smlouvy (netýká se automaticky zasílaných potvrzení)	200 Kč + 21% DPH
Automaticky generované potvrzení o zaplacených úrocích z úvěru k 31.12. běžného roku pro každého klienta	Zdarma
Předčasné splacení úvěru	Zdarma
Způsob snížení celkových nákladů Úvěru v případě předčasného splacení	<p>V případě předčasného splacení jistiny Úvěru nebo její části, se poměrně sníží částka celkových nákladů následovně:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jednorázové poplatky (tedy poplatek za zpracování a vyhodnocení žádosti o úvěr) se nesnižují • Průběžné poplatky nezávislé na výši úvěru (např. poplatek za vedení běžného účtu) se sníží poměrně, a to v závislosti na výši předčasné splácené jistiny Úvěru a v případě částečného splacení jistiny Úvěru i na zkrácení doby splatnosti Úvěru, pokud se v důsledku částečného předčasného splacení jistiny zkrátí celková doba splatnosti Úvěru.

Hodnoty uvedené v tomto dokumentu jsou vypočteny na základě vzorového příkladu.

Vstupní podmínky pro výpočet vzorových příkladů jsou:

- úvěr je čerpán jednorázově v den podpisu smlouvy
- pro výpočet RPSN byly započítány následující poplatky:

Číslo platby	Datum platby	Typ platby	Výše platby	Z toho jistina	Z toho úrok
1	2013-04-24	čerpání	50000		
2	2013-05-20	splátka úroků	389,28		
3	2013-06-20	splátka úroků	449,17		
4	2013-07-20	splátka úroků	449,17		
5	2013-08-20	splátka úroků	449,17		
6	2013-09-20	splátka úroků	449,17		
7	2013-10-20	splátka úroků	449,17		
8	2013-11-20	splátka úroků	449,17		
9	2013-12-20	splátka úroků	449,17		
10	2014-01-20	splátka úroků	449,17		
11	2014-02-20	splátka úroků	449,17		
12	2014-03-20	splátka úroků	449,17		
13	2014-04-20	splátka úroků	449,17		

14	2014-05-20	splátka úroků	449,17		
15	2014-06-20	splátka	1309	859,83	449,17
16	2014-07-20	splátka	1309	867,56	441,44
17	2014-08-20	splátka	1309	875,35	433,65
18	2014-09-20	splátka	1309	883,21	425,79
19	2014-10-20	splátka	1309	891,15	417,85
20	2014-11-20	splátka	1309	899,15	409,85
21	2014-12-20	splátka	1309	907,23	401,77
22	2015-01-20	splátka	1309	915,38	393,62
23	2015-02-20	splátka	1309	923,6	385,4
24	2015-03-20	splátka	1309	931,9	377,1
25	2015-04-20	splátka	1309	940,27	368,73
26	2015-05-20	splátka	1309	948,72	360,28
27	2015-06-20	splátka	1309	957,24	351,76
28	2015-07-20	splátka	1309	965,84	343,16
29	2015-08-20	splátka	1309	974,52	334,48
30	2015-09-20	splátka	1309	983,27	325,73
31	2015-10-20	splátka	1309	992,11	316,89
32	2015-11-20	splátka	1309	1001,02	307,98
33	2015-12-20	splátka	1309	1010,01	298,99
34	2016-01-20	splátka	1309	1019,08	289,92
35	2016-02-20	splátka	1309	1028,24	280,76
36	2016-03-20	splátka	1309	1037,48	271,52
37	2016-04-20	splátka	1309	1046,8	262,2
38	2016-05-20	splátka	1309	1056,2	252,8
39	2016-06-20	splátka	1309	1065,69	243,31
40	2016-07-20	splátka	1309	1075,26	233,74
41	2016-08-20	splátka	1309	1084,92	224,08
42	2016-09-20	splátka	1309	1094,67	214,33
43	2016-10-20	splátka	1309	1104,5	204,5
44	2016-11-20	splátka	1309	1114,42	194,58
45	2016-12-20	splátka	1309	1124,43	184,57
46	2017-01-20	splátka	1309	1134,54	174,46
47	2017-02-20	splátka	1309	1144,73	164,27
48	2017-03-20	splátka	1309	1155,01	153,99
49	2017-04-20	splátka	1309	1165,39	143,61
50	2017-05-20	splátka	1309	1175,86	133,14
51	2017-06-20	splátka	1309	1186,42	122,58

52	2017-07-20	splátka	1309	1197,08	111,92
53	2017-08-20	splátka	1309	1207,83	101,17
54	2017-09-20	splátka	1309	1218,68	90,32
55	2017-10-20	splátka	1309	1229,63	79,37
56	2017-11-20	splátka	1309	1240,67	68,33
57	2017-12-20	splátka	1309	1251,82	57,18
58	2018-01-20	splátka	1309	1263,07	45,93
59	2018-02-20	splátka	1309	1274,41	34,59
60	2018-03-20	splátka	1309	1285,86	23,14
61	2018-04-20	splátka	1301,54	1289,95	11,59